

Vsebinsko in finančno poročilo o izvajanju posebnih nalog osrednje območne knjižnice
(Obrazec za poročanje)

Poročevalsko leto 2024

Polni naziv knjižnice:	Mestna knjižnica Ljubljana
Naslov (sedež):	Kersnikova ulica 2, 1000 Ljubljana
Odgovorna oseba:	dr. Teja Zorko
Telefon:	01 308 50 01
Elektronska pošta:	info@mklj.si

I. Zbirno finančno poročilo o izvedbi programa posebnih nalog OOK za leto 2024:

Realizacija programa OOK za leto 2024	Viri financiranja (v EUR)		
	MK	Drugi viri	Skupaj
Izvajanje 27. člena ZKnj-1			
Opravljanje zakonsko opredeljenih posebnih nalog OOK za širše območje	43.500,00	13.386,85	56.886,85
Koordinacija dejavnosti splošnih knjižnic za knjižnični sistem ter projektov na nacionalni ravni	6.000,00		6.000,00
Digitalizacija za širše območje pomembnega domoznanskega gradiva	6.000,00	220,91	6.220,91
Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika	6.750,00	2.311,50	9.061,50
Kompetenčne vsebine	38.500,00	19.300,00	57.800,00
STROŠKI SKUPAJ	100.750,00	35.219,26	135.969,26

II. Podrobnejše vsebinsko in finančno poročilo o izvedenih posebnih nalogah OOK za leto 2024

1. Opravljene zakonsko opredeljene posebne naloge OOK za širše območje. Poročajte o vsebinskem okviru in obsegu dejavnosti knjižnice po zakonsko opredeljenih nalogah ter doseženih letnih ciljih.

Kratko vsebinsko poročilo:

Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij

- Omogočali smo dostop do podatkovnih zbirk preko dostopa na daljavo, saj tako odpade zamudno ažuriranje seznamov naročniških IP naslovov regijskih knjižnic za uporabo elektronskih zbirk, hkrati pa na tak način omogočamo preprost dostop, ne glede na njihovo lokacijo.
- Nadaljevali smo s promocijo podatkovnih zbirk tudi preko skrbnikov zbirk in na socialnih omrežjih. Zbirke predstavljamo s pomočjo promocijskih multimedijskih gradiv, poseben poudarek je bil namenjen zbirki PressReader, ki omogoča branje skoraj 8.000 časnikov in revij s celega sveta.
- Sodelovali smo pri konzorcijskih nakupih podatkovnih zbirk, dostopnih na daljavo za potrebe knjižnic območij, in izobraževanju uporabnikov za uporabo e-virov.

- Podatke o uporabi podatkovnih zbirk preko oddaljenega dostopa smo tudi za leto 2024 pridobili s pomočjo orodja za analiziranje statistik uporabe naročenih e-podatkovnih SawMill Analytics (<https://www.sawmill.co.uk/>), za katerega skrbi Oddelek za digitalne vsebine NUK. Orodje omogoča spremljanje prijav preko strežnika za oddaljeni dostop EZProxy. Iz podatkov skrbnikov dostopa na daljavo za slovenske splošne knjižnice je skoraj 25 % vseh uporabnikov oz. 22,5 % vseh prijav v zbirke bilo omogočenih iz knjižnic Osrednjeslovenskega območja. Podatkoma je potrebno dodati pojasnilo, da orodje za beleženje uporabe dostopa na daljavo EZProxy meri le prvi dostop do strežnika za oddaljeno prijavo, nadaljnje prehajanje med posameznimi zbirkami, ki jih knjižnice omogočamo preko dostopa na daljavo, pa žal s tem orodjem ni možno spremljati, tako da število prijav ni najbolj relevantno in primerljivo.
- Uporabnikom knjižnic osrednjeslovenskega območja smo zagotavljali brezplačno medknjižnično izposajo strokovnega in študijskega gradiva. Vse administrativne dejavnosti, povezane z zagotavljanjem brezplačne medknjižnične izposoje strokovnega in študijskega gradiva smo izvajali v digitalni obliki.
- V skladu s Pogodbo o financiranju in izvedbi programa posebnih nalog osrednje območne knjižnice za širše območje v letu 2024 smo za kritje stroškov medknjižnične izposoje za končnega uporabnika prejeli financiranje do višine največ 750 EUR za vseh osem osrednjih knjižnic in osrednjo območno knjižnico, ki posreduje knjižnicam območja večino gradiva. Prejeta sredstva v letu 2024 niso za kritje vseh stroškov, zato smo del sredstev prispevali iz drugih virov. Posledično je v drugi polovici leta 2024 pripravljen prenovljen Dogovor o izvajanju brezplačne medknjižnične izposoje za uporabnike med splošnimi knjižnicami na Osrednjeslovenskem območju, v veljavo je stopil s 1. 1. 2025 oz. s podpisom vseh direktorjev splošnih knjižnic območja. V dogovor so vključeni bolj natančni pogoji zagotavljanja brezplačne medknjižnične izposoje strokovnega in študijskega gradiva. Celotna priprava dokumentacije in podpis dogovora je potekal preko digitalnih poti.
- Z obveznim izvodom, ki ga MKL prejema z Zakonom o obveznem izvodu kot določena depozitarna ustanova za obvezni izvod, smo OOK-ji v letu 2024 zagotavljali povečan in zahtevnejši izbor knjižnega gradiva, s čimer je postala prejemnik obveznega izvoda tistih publikacij, ki jih sofinancirajo javne ustanove iz proračunskih sredstev.
- Mesečno prek spletne strani knjižnice obveščamo knjižnice območja o novem gradivu, pridobljenem preko obveznega izvoda.

Strokovna pomoč knjižnicam območja

- Organizirali smo srečanje direktorjev splošnih knjižnic in se seznanili s problematikami posameznih knjižnic.
- Pripravili smo projekt povezovanja z namenom promocije storitev knjižnic v Osrednjeslovenskem območju. V letu 2023 smo začeli, leta 2024 pa jasneje specificirali projektne faze, pripravili smo vsebinska izhodišča in koncept skupnega projekta Cilji trajnostnega razvoja v splošnih knjižnicah osrednjeslovenskega območja, ki ga bomo izvajali do leta 2030.
- Koordinirali smo gostovanja potujočih razstav, tudi v sodelovanju z Zgodovinskim arhivom Ljubljana, v splošnih knjižnicah območja (Ljubezen gre skozi želodec¹: Knjižnica Otona Župančiča, Slovanska knjižnica in V slogi k uspehu²).
- V sodelovanju z Zgodovinskim arhivom Ljubljana smo pripravili odmevno razstavo o ljubljanski tovarni turbin in industrijske opreme Litostroj z naslovom Litostroj, nekdanji industrijski velikan. Razstava je stala na Krakovskem nasipu od 19. septembra do 21. oktobra 2024. Obsegala je 21 panojev, ki so prikazovali razvoj in dejavnost tega šišenskega velikana strojegradnje. Razširjena besedila smo objavili na regijskem portalu Kamra (QR kode s povezavami smo dodali na panoje) in v razstavnem katalogu. Razstava je dosegla

¹ <https://www.zal-lj.si/ljubezen-gre-skozi-zelodec/>

² <https://www.zal-lj.si/v-slogi-k-uspehu/>

precejšen odmev, obširna članka o njej sta bila objavljena v Delu in Dnevniku. Manjši del slikovnega gradiva je prispeval tudi Muzej novejšje in sodobne zgodovine.

- Svetovali smo knjižnicam območja na vseh področjih dejavnosti MKL, še zlasti pri načrtovanju lokalnih računalniških omrežij in urejanju lokalnih informacijskih sistemov, ter zasnovi opremljanja knjižnic s sodobno tehnologijo za samostojno uporabo knjižnic in avtomatizacijo delovnih postopkov v skladu s Strateškimi usmeritvami na področju IKT v splošnih knjižnicah za obdobje 2019–2028.
- Sodelovali smo pri izvajanju koordinacije za vse dejavnosti in projekte z vsemi knjižnicami OOK, predvsem preko izvajanja kompetenčnih vsebin.
- Izvajali smo dejavnosti Učnega centra MKL za koordinatorje nalog območnosti za znanja, potrebna za izvajanje posebnih nalog osrednje območne knjižnice, ter izobraževanja za knjižničarje regije za nove naloge v knjižnicah po konceptu in programu Učnega centra MKL kot kompetenčnega centra. Podrobneje o izvajanju kompetenčnih vsebin Učnega centra MKL v prilogi 1a.
- Preko Pionirske – CMKK kot kompetenčnega centra smo skrbeli za diseminacijo rezultatov strokovnega in raziskovalnega dela na področju mladinskega knjižničarstva in promocije branja, izmenjavo znanj in strokovnih pogledov mladinskega knjižničarstva z drugimi sorodnimi področji in skupen razvoj bibliopedagoških aktivnosti. Več o izvajanju kompetenčnih vsebin Pionirske – CMKK v prilogi 1b.
- V sodelovanju s Sekcijo za potujoče knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije smo organizirali 22. Mednarodno posvetovanje »Potujoča knjižnica in knjižnični prostor« in Festival bibliobusov 2024. Posvet je bil zaradi velikega odziva predavateljev iz Slovenije in tujine izveden dvodnevno, 16. in 17. maja 2024, v dvorani Knjižnice Otona Župančiča. Udeležilo se ga je preko 120 udeležencev iz kar 13. držav. Predavateljev je bilo 39, od tega 12 iz Slovenije in 27 iz tujine. Predstavili so 25 tematsko raznolikih strokovnih prispevkov na temo digitalne vključenosti, vzpodbujanja širjenja kulturnih vsebin v primestnem in podeželskem okolju, okoljske trajnosti bibliobusov, programskih vsebin za povezovanje generacij ter priložnosti za vključevanje novih tehnologij. Na ogled je bila tudi razstava plakatov s predstavitevijo posameznih potujočih knjižnic. Podrobnejše poročilo o posvetovanju se nahaja v prilogi 7.
- Sodelovali smo pri nabavi in obdelavi z Mestno knjižnico Grosuplje ter se dogovarjali s knjižnicami območja o možnostih širitev tovrstnega sodelovanja na druge splošne knjižnice območja.
- Izvajali smo posebne naloge povezovanja, svetovanja, usklajevanja in zastopanja slovenskih splošnih knjižnic pri mednarodnem sodelovanju z namenom zagotavljanja čim večje enotnosti izvajanja javne službe na področju splošnega knjižničarstva (kompetenčna vsebina je podrobneje predstavljena v prilogi 1c)
- Sodelovali smo na področju spodbujanja bralne kulture za ciljne skupine uporabnikov, s projektoma MKL Poletavci za otroke ter NajPoletavci za mladostnike. V letu 2024 je pri obeh projektih izmed vseh sodelujočih 20 slovenskih splošnih knjižnic zelo uspešno sodelovalo tudi sedem knjižnic območja (Knjižnica Litija, Knjižnica Logatec, Cankarjeva knjižnica Vrhnika, Knjižnica Medvode, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, pridružila se nam je tudi Knjižnica Domžale). Skupno je sodelovalo 4.818 otrok in mladih (4.184 Poletavcev in 634 NajPoletavcev), od tega 2.729 otrok in mladih iz knjižnic osrednjeslovenskega območja. Podrobnejše poročilo o obeh projektih je v prilogi 3.
- Vključevali smo se v mednarodne projekte in mednarodna sodelovanja (G-BOOK 3 European teens as readers and creators in gender – positive narratives; Setting up a Reading Motivator in the Digital Age: introducing new approaches of reading for pleasure pedagogy in primary schools, ECS – Libraries and Citizen Science; Climate for Reading idr.)
- Za potrebe vodenja različnih sestankov in redno komunikacijo smo uporabljali sodobne načine komunikacije – zakupili smo licence za videokonferenčno orodje Zoom ter za potrebe

vseh OOK orodje Zoom Webinar; sestanki koordinatorjev in drugih delovnih skupin OOK so izmenično potekali v Mestni knjižnici Ljubljana in preko spletne aplikacije Zoom.

- Strokovno smo sodelovali z Združenjem splošnih knjižnic, s posebnim poudarkom na delu nacionalne koordinacije posebnih nalog OOK, v okviru strokovnih delovnih skupin, in v Uredniškem odboru skupne spletne strani slovenskih splošnih knjižnic – Knjižnice.si, ter projektov na nacionalni ravni.
- Delo območnega urednika portala Dobreknjige.si (koordinacija: Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper in Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica) je poleg nalog, navedenih v dokumentu Smernice za delo uredniškega odbora portala Dobreknjige.si, zajemalo še ocenjevanje zapisov v skladu z dokumentom Preverjanje bibliografskih zapisov na portalu Dobreknjige.si in sodelovali smo pri organizaciji in izvedbi regijskega srečanja z vnašalci portala. Na portalu Dobreknjige.si poleg Mestne knjižnice Ljubljana sodelujejo skoraj vse (torej osem) knjižnic območja (Knjižnica Domžale, Mestna knjižnica Grosuplje, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, Knjižnica Litija, Knjižnica Logatec, Cankarjeva knjižnica Vrhnika in Knjižnica Medvode), s skupno 50 vnašalci vsebin (v letu 2024 je bilo aktivnih 23), kar nas uvršča na prvo mesto med vsemi knjižničnimi območji, z največjim prirastom novih zapisov (120), pri številu vseh vpogledov v zapise knjižnic območja pa z 5.551.364 ogledi, za več kot 2.845.000 ogledov prekašamo naslednje območje z največ ogledi. Osrednjeslovensko območje je še vedno tisto, ki v skupnem seštevku prinaša največje število zapisov objavljenih na portalu (30 % vseh objavljenih), največji prirast zapisov v preteklem letu (21,4 % oz. dobra petina vseh objavljenih), posledično je tudi 30 % vseh ogledov zapisov na portalu Dobreknjige.si v letu 2024 tistih, ki so bili pripravljene na našem območju, v celotnem obdobju delovanja portala pa je ogled zapisov iz našega območja predstavljalo 31,46 % vseh ogledov.
- Delo članice delovne skupine območnih koordinatorjev za spodbujanje bralne pismenosti (koordinacija: Mariborska knjižnica) je potekalo v okviru enega načrtovanega srečanja.
- V okviru delovne skupine sistemskih administratorjev in informatikov OOK (koordinira: Mariborska knjižnica) smo sodelovali pri pripravi izhodišč delovanja splošnih knjižnic na področju upravljanja informacijske varnosti. Pripravljena sta bila dokumenta *Krovna informacijska varnostna politika splošne knjižnice* ter *Organizacija upravljanja informacijske varnosti v splošni knjižnici*, ki bosta vsem slovenskim splošnim knjižnicam v pomoč pri zagotavljanju nemotenega in varnega poslovanja knjižnic v digitalnem okolju, varovanju podatkov, preprečevanju vdorov v varnostni sistem in določitvi protokola varnostnega kopiranja pomembnih poslovnih informacij. Varnostna politika vključuje tudi uporabo umetne inteligence.
- Skrbeli smo za izvedbo aktivnosti kompetenčnih vsebin za ciljne skupine senzorno oviranih uporabnikov in sodelovali smo s Knjižnico slepih in slabovidnih Minke Skaberne (koordinacija: Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto).
- Nadaljevali smo izvajanje programa izmenjave knjižničnih delavcev med Mariborsko knjižnico in Mestno knjižnico Ljubljana in pripravili regijski program »Mentorstvo v knjižnicah regije«, ki je namenjen mentorstvu na treh nivojih: za novo zaposlene v knjižnici, za študente bibliotekarstva in za prostovoljce. V okviru vsakoletne strokovne izmenjave sta Mariborsko knjižnico obiskala dva zaposlena iz MKL; pripravili smo program za prakso enajstih študentov bibliotekarstva ter opravljeni so bili uvodni razgovori s študenti za pripravo nalog na različne teme. V okviru mednarodnega sodelovanja smo pripravili in izvajali predstavitve za strokovnjake iz tujine.

Koordinacija dejavnosti splošnih knjižnic za knjižnični sistem ter projektov na nacionalni ravni

V dogovoru z ostalimi slovenskimi OOK smo v okviru koordinacije dejavnosti in projektov splošnih knjižnic za knjižnični sistem načrtovali programske stroške za načrtovane aktivnosti in izvedbo projektov.

Del programskih stroškov smo namenili financiranju aktivnosti za usklajeno načrtovanje, usmerjanje, koordinacijo, podporo in evalvacijo dejavnosti (vključenih v programih osrednjih območnih knjižnic) ter povezovanje s programi in cilji, sprejetimi v okviru Akcijskega načrta za uresničitev ciljev Strategije razvoja splošnih knjižnic 2022–2027. Vodenje in financiranje projektov je potekalo v sodelovanju z drugimi deležniki na področju dejavnosti splošnih knjižnic (MK, NUK, NSKD, ZBDS, COSEC in drugi) po prioritetah, kot nadaljevanje projektov, ki so že v teku, in novih, ki imajo podlago v navedeni Strategiji razvoja slovenskih splošnih knjižnic.

Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

- Nudili smo vsebinsko in uredniško podporo delovanju vsem skupnim portalom slovenskih splošnih knjižnic (Kamra, Knjiznice.si, Dobreknjige.si, Obrazi slovenskih pokrajin); s poudarkom na izvajanju redakcije, organizacije in koordinacije dela na portalu Kamra za potrebe območja.
- V okviru vsebinskega načrta digitalnih zbirk za portal Kamra smo uporabnikom ponudili 32 digitalnih zbirk (od tega smo jih 16 vnesli v MKL) s 1.805 multimedijskimi elementi (od tega smo jih 552 vnesli v MKL).
- Projekt Obrazi prestolnice je naslednik projekta Razvoj Ljubljane. Njegov namen je raziskovati različne »obrazne Ljubljane«, bodisi v smislu posameznih predelov, znamenitih lokacij ter stavb ali pomembnih osebnosti. V letu 2024 je v sklopu projekta nastalo dvanajst digitalnih zbirk.
- V okviru projekta »Moj kraj nekoč in danes« pa smo skupaj s knjižnicami regije iskali zanimive zgodbe, povezane z lokalno zgodovino ter prebivalci posameznega kraja, jih zapisali ter objavili na portalu Kamra. Kot rezultat dobrega sodelovanja z regijo smo uporabnikom portala Kamra ponudili 20 digitalnih zbirk. Podrobnejše poročilo je v prilogi 4.
- Knjižnicam na območju smo v obliki projekta financiranja digitalizacije vsebin za Kamro omogočili, da so z namenskimi sredstvi digitalizirale del gradiva lokalnega pomena in ga objavile v obliki ene ali več digitalnih zbirk na portalu Kamra. Cankarjeva knjižnica Vrhnika je pripravila in objavila digitalni zbirki Vrhnika med 1. svetovno vojno v objektivu Petra Nagliča in 30 let prireditve Cankarjev laz. Knjižnica Domžale je digitalizirano gradivo lokalnega pomena uvrstila v sedem digitalnih zbirk: Vera Terstenjak, Mengeška godba, Kulturne poti združujejo, Godba Domžale, 100 let Pihalne godbe Moravče, Močvirja, jih želimo ohraniti? in Poezija zdravi 2024. Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik je pripravila dve zbirki - Komu častitih bralcev ni znan kamniški Mali grad? in Peter Pavel Glavar med nami. Dve zbirki je pripravila tudi Knjižnica Litija: Glasujmo ZA našo skupno prihodnost: občinski samoprispevki v Litiji ter 2. Partizanski napad na most Pogonik. Knjižnica Medvode je pripravila in objavila digitalno zbirko Razstava študijskih del Tomaža Hostnika, ustanovnega člana zasedbe Laibach. Mestna knjižnica Grosuplje je nadaljevala niz digitalnih zbirk o svojih krajevnih skupnostih, v letu 2024 za Krajevno skupnost Višnja Gora in Krajevno skupnost Šmarje – Sap. Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica pa je posodobila svojo digitalno zbirko z naslovom Podobice s podzbirko Romarske podobice.
- V pomoč pri pripravi zgodb na portalu Kamra je knjižnicam območja služila tudi strojna oprema, kupljena iz sredstev OOK v preteklih letih:
 - A4 skener Canon CanoScan LIDE 100,
 - A3 skener Epson Expression 10000 XL,
 - digitalni fotoaparati Nikon D5000 z objektivom AF-S 18-105mm 1:3.5-5.6,
 - stojalo za fotoaparati Velbon Sherpa 600R,
 - snemalnik zvoka ZOOM H4n,
 - dekoder ION VCR2PC za digitalizacijo VHS video podatkovnih nosilcev.
- Vsebine, ki jih objavljamo na portalu Kamra, smo promovirali preko sedaj že ustaljenih kanalov. V sodelovanju z glavnim uredništvom portala Kamra imamo pripravljen program izobraževanja knjižničarjev regije za uporabo administracije medregijskega domoznanskega portala Kamra v obliki praktično naravnane delavnice. Redno smo svetovali in pomagali vnašalcem na območju pri vnosu digitalnih zbirk na portal.

- Skozi vse leto smo zbirali spomine (življenjske zgodbe in stare fotografije) s strani uporabnikov, ki gradivo prinesejo v knjižnico za takojšnjo digitalizacijo.
- Na portalu Obrazi slovenskih pokrajin smo objavili pet biografskih enot za osrednjeslovensko območje.
- Pripravili smo regijski domoznanski natečaj za najboljšo zgodbo z naslovom »Zgodbe mojega kraja: Prva ljubezen« 2024 (priloga 5). V času trajanja natečaja smo prejeli 45 zgodb iz vse Slovenije. Žirija je izbrala 10 najboljših zgodb, nato pa izmed teh določila prve tri. Nagradili smo vseh 10 zgodb, avtorji najboljših treh zgodb pa so prejeli posebne nagrade. Prav tako smo vseh 10 zgodb objavili na spletni strani MKL in na portalu Kamra. Podelitev nagrad je bila izvedena na zaključni prireditvi, 5. decembra 2024, v prostorih Slovanske knjižnice.
- V MKL že vrsto let izvajamo projekte digitalizacije gradiv, ki predstavljajo lokalno, regionalno in nacionalno pomembne vsebine. V letu 2024 smo nadaljevali z obsežnim projektom digitalizacije tovarniških časopisov. Digitalizirali smo tretji sklop tovrstnega gradiva, ki je v celoti objavljeno na portalu dLib.si. Skupno smo digitalizirali 6.677 strani gradiva formata A4. Gre za več kot štirikratno zmanjšanje v primerjavi z letom 2023, ko smo uspeli digitalizirati 31.125 strani. Zaradi zmanjšanja finančnih sredstev, ki so na razpolago za digitalizacijo, se bo projekt izvajal še vrsto let. Z objavo digitaliziranega gradiva omogočamo javni dostop v e-obliki do zbirke iskanih serijskih publikacij, ki se navezujejo na različne vidike industrijske zgodovine ljubljanskega območja in širše krajine. Število objavljenih digitalnih dokumentov in skenogramov na portalu dLib.si se redno povečuje, predvsem na račun objav posameznih sklopov izvorno digitalnih vsebin, kompletiranja posameznih korpusov predhodno digitaliziranih vsebin. Koordinacija, prijava na razpise in priprava javnih naročil za vse projekte digitalizacije MKL poteka v Slovanski knjižnici. Podrobni seznam gradiva je v prilogi 6.
- MKL je do 31. 12. 2024 na spletnih straneh Digitalne knjižnice Slovenije objavila 120.841 polnobesedilnih dokumentov. (2023: 120.155, 2022: 117.844, 2021: 114.968, 2020: 114.845, 2019: 114.546, 2018: 114.450, 2017: 114.375, 2016: 114.251)
- Na portalu dLib je bilo v celotnem letu 2024 zabeleženih 4.658.926 vpogledov v polna besedila in metapodatke digitaliziranih gradiv iz MKL (2023: 2.589.899, 2022: 2.216.843, 2021: 2.288.452, 2020: 1.166.157, 2019: 825.956). Pridobljeni statistični podatki žal ne odražajo primerljivih podatkov s preteklimi leti, saj je v obdobju med avgustom in novembrom 2024 zabeležena pri določenih vrstah datotek do desetkrat višja statistika vpogledov kot bi jih sicer glede na dolgoletna povprečja lahko pričakovali.
- V letu 2024 smo v Slovanski knjižnici v okvirih redne katalogizacije dopolnili ali kreirali nove zapise za 1.948 enot domoznanskega gradiva (kreiranje novega zapisa oz. vnos ustrezne oznake v zapis obstoječega gradiva na podlagi domoznanske vsebine; 2.393 v letu 2023). Zapise opremljamo s tematskimi gesli, ki uporabnikom omogočajo iskanje člankov in besedil z lokalno vsebino v slovenskih publikacijah. Gre za temeljno digitalno obliko dostopnosti domoznanskih vsebin, ki je v vzajemnem katalogu na dan 20. 1. 2025 ponujala 28.300 bibliografskih enot, od tega kar 24.589 sestavnih delov oz. člankov.
- Naloge, vezane na ravnanje z obveznim izvodom so usklajene s priporočili in navodili nacionalne knjižnice in tudi potekajo v sodelovanju tako z NUK, kakor tudi ostalimi strokovnimi službami.
- Sodelovali smo pri aktivnostih za trajno ohranjanje elektronskega gradiva (digitalnih in digitaliziranih virov), ki so v lasti ali jih kreiramo knjižnice območja. V letu 2024 smo opravili 191 vnosov v repozitorij NUK in migracijo 594.737 datotek (2,24TB) na nov zunanji disk.
- Sodelovali smo v delovni skupini za oblikovanje enotnih smernic za izvajanje domoznanske dejavnosti v splošnih knjižnicah, ki jo vodi Kompetenčni center za domoznanstvo. Namen smernic je iskanje skupnega imenovalca v domoznanski praksi slovenskih splošnih knjižnic ter oblikovanje potrebnih dokumentov in obrazcev. Smernice bodo predvidoma dokončane v letu 2025.

- Razvitost domoznanske dejavnosti na Osrednjeslovenskem območju, predvsem na področju digitalnega domoznanstva, se glede na podatke in statistike izboljšuje, kar je tudi posledica uspešnega sodelovanja s knjižnicami na območju pri pripravi skupnih projektov na portalih Kamra in dLib.si, kjer se uvrščamo med najbolj uspešna območja.

Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja OOK

- V knjižnicah regije imamo interne Pravilnike o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva, ki so usklajeni z Navodili za izločanje in odpis knjižničnega gradiva NUK. Dogovorile smo se o internem postopku obveščanja o izločenem gradivu med knjižnicami regije.

Podrobnejše finančno poročilo:

<i>Realizacija programskih stroškov, ki so nastali kot posledica opravljanja zakonsko opredeljenih posebnih nalog OOK za širše območje:</i>	znesek v EUR
Prva naloga	
Druga naloga	48.812,56
Tretja naloga	
Četrta naloga	
<i>Realizacija variabilnih programskih stroškov:</i>	
Nakup domačih in tujih licenčnih elektronskih virov	8.074,29
Projekti digitalizacije za širše območje pomembnega domoznanskega gradiva	6.220,91
Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika	9.061,50
Koordinacija dejavnosti splošnih knjižnic za knjižnični sistem ter projektov na nacionalni ravni	6.000,00
Programski stroški skupaj	78.169,26

Obrazložitev finančnega poročila:

Za izvedbo koordinacije dejavnosti osrednje območne knjižnice na območju je bil predviden 1 FTE bibliotekarja. Za izvedbo koordinacije domoznanske dejavnosti knjižnicam na območju ter koordinacijo projekta Kamra (za naloge območne redakcije) je bil predviden 1 FTE bibliotekarja.

Iz sredstev Ministrstva za kulturo so se krili fiksni programski stroški v višini 37.000,00 EUR.

Stroški digitalizacije: 6.220,91 EUR (iz sredstev Ministrstva za kulturo v višini 6.000,00 EUR).

- od tega stroški digitalizacije vsebin za portal Kamra: 2.800,00 EUR

Stroški nakupa elektronskih virov: 8.074,29 EUR (iz sredstev Ministrstva za kulturo v višini 6.500 EUR).

- PressReader: 8.074,29 EUR

Drugi programski stroški:

Stroški medknjižnične izposoje: pakiranje, poštnina, obdelava naročila: 9.061,50 EUR (iz sredstev Ministrstva za kulturo v višini 6.750,00 EUR).

V skladu s Pogodbo o financiranju in izvedbi programa posebnih nalog osrednje območne knjižnice za širše območje v letu 2024 smo za kritje stroškov medknjižnične izposoje za končnega uporabnika prejeli financiranje do višine največ 750 EUR za vseh osem osrednjih knjižnic in osrednjo območno knjižnico, ki posreduje knjižnicam območja večino gradiva.

Prejeta sredstva v letu 2024 niso za kritje vseh stroškov, zato smo del sredstev prispevali iz drugih virov.

Opredelitev variabilnih programskih stroškov za Koordinacija dejavnosti splošnih knjižnic za knjižnični sistem ter projektov na nacionalni ravni:

- stroški dela nacionalnega koordinatorja
- materialni stroški za delovanje nacionalne koordinacije in delo na terenu
- stroški za projekte in druge vsebine koordinacije:
 - o Nacionalna koordinacija območnih koordinatorjev, organizacija in izvedba izobraževanj na nacionalnem nivoju
 - o Koordinacija tima OOK (direktorji in koordinatorji vseh OOK) ter usklajevanje in izvajanje nacionalnih programov v skladu s delovnim načrtom in trenutnimi zahtevami stroke
 - o povezovanje kompetenčnih vsebin na nacionalnem nivoju
 - o povezovanje in usklajevanje skupnih nacionalnih knjižničnih portalov
 - o koordinacija delovnih skupin in komisij v okviru koordinacije OOK, ki delujejo na nacionalnem nivoju
 - o izvajanje programov in projektov na podlagi Strategije razvoja splošnih knjižnic 2022–2027

Priloga 1.a Kompetenčne vsebine

Podatki o izvedeni kompetenčni vsebini³:

Naziv	Kompetenčni center za izobraževanje knjižničarjev in strokovne javnosti
Pridobiljen status kompetenčnega centra	Komisija za kompetenčne centre pri Združenju splošnih knjižnic je 6. 12. 2021 Učnemu centru MKL podelila status kompetenčni center za izobraževanje knjižničarjev in strokovne javnosti.
Izvedene aktivnosti v letu 2024	<p>1. Izvedba novih izobraževanj na področjih:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izkušnje s prijavo in izvajanjem Erasmus+, - izobraževalna srečanja za moderatorje bralnih skupin in svetovalce za branje, - mednarodno sodelovanje, - motivacija za delo, - ozvočenje, snemanje in obdelava zvoka, - poslovna angleščina za bibliotekarje, - priprava pisnih objav, - ranljive skupine (gibalno ovirani), - raziskovanje in uporaba arhivov podatkov, - risoroman, - vaje v slogu, - vrednotenje informacijskih storitev. <p>2. Nadaljevanje izobraževanj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 3D-tiskanje, - Animacija in interaktivne vsebine, - Canva, - Excel, - Knjigoveštvo za hitro in enostavno popravilo knjig v knjižnici, - Labirinti žanrskih branj, - OneNote,

³ Poročajte za vsak(o) projekt/storitev posebej.

	<ul style="list-style-type: none"> - Praktična uporaba spletnega anketiranja v knjižnici, - Predstavitev zbirk fotografskega in video gradiva različnih inštitucij, - Predstavitev založniških programov, - Sam svoj lektor, - Sodobni mediji, kultura in podobe literature, - Strategije iskanja knjižničnega gradiva, - Strategije iskanja neknjižnega gradiva, - Svetovanje za branje, - Upravljanje knjižnične zbirke. <p>V sodelovanju s Sekcijo za potujoče knjižnice pri ZBDS smo pripravili Festival bibliobusov in posvetovanje z naslovom »Potujoča knjižnica in knjižnični prostor«. Organizirali smo strokovno srečanje Labirinti žanrskih branj, ki je obravnavalo značilnosti žanrskih del s poudarkom na kriminalnih zgodbah. Izvedli smo drugo Predstavitev fotografskih fondov izbranih kulturnih institucij, tokrat z novimi sodelujočimi institucijami. V okviru promocije družinskega branja Ciciuhec smo organizirali strokovna predavanja za mentorje družinskega branja/vzgojitelje v vzgojno-izobraževalnih zavodih, mladinske knjižničarje v splošnih knjižnicah in starše predšolskih otrok (Predstavitev knjižnih novosti za otroke, Oblike motiviranja za branje v vrtcih in v družinah in Pravljični sprehod po Ljubljani).</p> <p>Vsebinsko in grafično smo prenovili spletno stran Učnega centra, kar bo zaposlenim v knjižnicah in strokovni javnosti omogočilo preglednejšo predstavitev centra, gradiv in izobraževanj: https://www.mklj.si/ucni-center/.</p> <p>Pripravili smo koncept za izdelavo programske rešitve, sistema za upravljanje učenja (Learning management system, LMS), za učinkovitejše upravljanje in administracijo postopkov, povezanih z izobraževanjem Učnega centra, za učinkovitejše sprejemanje in obdelavo prijav, obveščanje, izdelavo potrdil in poročanje. Dokument bo temelj za izdelavo LMS.</p>
<p>Ocena doseženih pozitivnih učinkov na razvoj knjižnične dejavnosti na širšem območju</p>	<p>Pridobivanje novih in posodobitev obstoječih znanj izboljšuje kompetence vsakega posameznega knjižničarja in celotne knjižnice in s tem omogoča poglobljeno strokovno in učinkovito delovanje ter razvoj splošnih knjižnic, da bodo lahko služile svoji lokalni skupnosti in odgovarjale na vse vrste izzivov.</p> <p>Učni center MKL je v prvi vrsti namenjen izobraževanju in usposabljanju za delo v splošnih knjižnicah in s svojim delovanjem dopolnjuje izobraževalne programe NUK-a, IZUM-a in ZBDS.</p>

	<p>Knjižnice bodo odgovorile na nove izzive pri delovanju in razvoju z ustrežnejše usposobljenimi zaposlenimi, ki se dodatno izobražujejo in z lastnim zgledom podpirajo procese vseživljenjskega učenja v družbi. Z novimi znanji in njihovim pretokom med zaposlenimi se bodo knjižnice razvijale na področju zadovoljevanja potreb uporabnikov kot tudi na področju doseganja zadovoljstva zaposlenih.</p> <p>Učni center MKL kot kompetenčni center posebno pozornost pri pripravi programa izobraževanj namenja vsebinam za podporo izvajanja posebnih nalog OOK.</p> <p>S svojim konceptom in programom izobraževanj na nacionalni ravni podpira izobraževanje in posledično učinkovito in kakovostno delo slovenskih (splošnih) knjižničarjev. Potrebe po izobraževanjih na nacionalnem nivoju spremljamo in usklajujemo prek redne evalvacije izobraževanj.</p>
<p>Dostopnost rezultatov projekta/storitve za uporabnike na širšem območju</p>	<p>Učni center ima javno objavljene smernice za svoje delovanje https://issuu.com/knjiznicaLjubljana/docs/model_st_alnega_strokovnega_izpopoln?e=1246915/11617534 Posnetki izobraževanj in strokovnih dogodkov so objavljeni na YouTube profilu MKL https://www.youtube.com/user/MestnaKnjiznicaLJ.</p>
<p>Izvedene oblike predstavitve rezultatov projekta/storitve</p>	<p>Diseminacijo rezultatov učnega centra MKL izvajamo na lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni, tako za strokovno javnost na področju bibliotekarstva kot tudi izobraževanja odraslih ter tudi za splošno zainteresirano javnost.</p> <p><u>Regionalna raven</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Predstavitve na delovnih srečanjih splošnih knjižnic Osrednjeslovenske regije v okviru izvajanja posebnih nalog OOK, pisno obveščanje o aktivnostih Učnega centra MKL. - Neposredni pogovori in sodelovanja z zunanjimi sodelavci, s katerimi sodelujemo pri različnih projektih s področja izobraževanja (CDI Univerzum, Center za izobraževanje Ljubljana - Cene Štupar, Mestna občina Ljubljana, Oddelek za kulturo, Javna agencija za knjigo, različna društva ipd.). <p><u>Nacionalna raven</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pisni prispevki v obliki člankov, poročil, predstavitev, vabil ipd. v naslednjih medijih: <ul style="list-style-type: none"> o revija Knjižnica, o Knjižničarske novice, o spletna stran slovenskih splošnih knjižnic, http://www.knjiznice.si, o spletna stran MKL, http://www.mklj.si,

	<ul style="list-style-type: none"> ○ družbena omrežja MKL (Facebook, Twitter, Instagram, TikTok), ○ EPALE: osrednja spletna platforma za področje izobraževanja odraslih v Evropi, https://epale.ec.europa.eu/sl ○ e-Novičke Andragoškega centra Slovenije, https://www.acs.si/projekti/druge-dejavnosti/enovicke-ac/. <ul style="list-style-type: none"> - Katalog izobraževanj Učnega centra MKL – objava na spletni strani, pošiljanje po mailu direktorjem slovenskih splošnih knjižnic, objava na družbenih omrežjih. - Objava posnetkov izobraževanj in strokovnih dogodkov na YouTube profilu MKL. - Prispevki zaposlenih na strokovnih srečanjih v Sloveniji. - Posredovanje rezultatov kulturnim in izobraževalnim organizacijam in preko članstva v različnih strokovnih telesih in združenjih vpliv na politike izobraževanja. - Predstavitve študentom bibliotekarstva in andragogike na študijski praksi. <p>V Knjižničarskih novicah je bil objavljen pregledni članek Tečaj Strategije iskanja knjižničnega gradiva v katalogu Mestne knjižnice Ljubljana: 2013–2023: https://knjiznicarske-novice.si/tecaj-strategije-iskanja-knjiznicnega-gradiva-v-katalogu-mestne-knjiznice-ljubljana-2013-2023/. Vsebina je bila predstavljena na nacionalni ravni, pa tudi tečaj je namenjen vsem slovenskim knjižničarjem.</p> <p><u>Mednarodna raven</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizacija 22. mednarodnega strokovnega posvetovanja potujočih knjižnic in Festivala bibliobusov. - Prispevki zaposlenih na strokovnih srečanjih v tujini. - Prispevki na spletni strani NAPLE Sister Libraries, https://www.naplesisterlibraries.org/. - Predstavitve partnerjem, s katerimi sodelujemo v mednarodnih projektih. - Predstavitve v okviru mednarodnih študijskih obiskov in mobilnostih zaposlenih.
--	--

Kratko vsebinsko poročilo o izvedeni kompetenčni vsebini:

Na podlagi analize potreb slovenskih splošnih knjižnic smo v letu 2024 organizirali kompleksnejša izobraževanja z naslednjih področij: mednarodno sodelovanje, svetovanje za branje, za moderatorje bralnih skupin in svetovalce za branje, raznolikost žanrov, predstavitev zbirk fotografskega in video gradiva različnih inštitucij, upravljanje s knjižnično zbirko in vrednotenje informacijskih storitev. Pri tem so sodelovali uveljavljeni izvajalci iz različnih institucij, predvsem strokovnjaki iz slovenskih splošnih knjižnic in drugih kulturnih ustanov.

V sodelovanju s Sekcijo za potujoče knjižnice pri ZBDS smo pripravili Festival bibliobusov in posvetovanje z naslovom »Potujoča knjižnica in knjižnični prostor«. Organizirali smo strokovno srečanje Labirinti žanrskih branj, ki je obravnavalo značilnosti žanrskih del s poudarkom na kriminalnih zgodbah. Izvedli smo drugo Predstavitev fotografskih fondov izbranih kulturnih institucij, tokrat z novimi sodelujočimi institucijami.

Vsebinsko in grafično smo prenovili spletno stran Učnega centra, kar bo zaposlenim v knjižnicah in strokovni javnosti omogočilo preglednejšo predstavitev centra, gradiv in izobraževanj: <https://www.mklj.si/ucni-center/>.

Pripravili smo koncept za izdelavo programske rešitve, sistema za upravljanje učenja (Learning management system, LMS), za učinkovitejše upravljanje in administracijo postopkov, povezanih z izobraževanji Učnega centra, za učinkovitejše sprejemanje in obdelavo prijav, obveščanje, izdelavo potrdil in poročanje. Dokument bo temelj za izdelavo LMS.

V Knjižničarski novicah smo objavili pregleden članek o našem izobraževanju »Strategije iskanja knjižničnega gradiva« v obdobju 2013-2023: <https://knjiznicarske-novice.si/tecaj-strategije-iskanja-knjiznicnega-gradiva-v-katalogu-mestne-knjiznice-ljubljana-2013-2023/>. Izobraževanje je namenjeno zaposlenim v vseh slovenskih knjižnicah, zato je tudi predstavitev objavljena v viru, ki pokriva nacionalni nivo.

Program dela in nabor izobraževanj smo usklajevali z vsemi deležniki na področju strokovnega izpopolnjevanja knjižničarjev in druge strokovne javnosti (IZUM, Združenje splošnih knjižnic, ZBDS, NUK, FF UL idr.), s katerimi v skladu s strateškimi usmeritvami slovenskih splošnih knjižnic na nacionalnem nivoju spremljamo in usklajujemo potrebe po izobraževanjih.

Podrobnejše finančno poročilo o izvedeni kompetenčni vsebini

<i>Realizacija fiksnih programskih stroškov, ki so nastali kot posledica izvajanja kompetenčnih vsebin:</i>	znesek v EUR
Stroški koordinacije nalog UC MKL kot KC	16.100,00
<i>Realizacija variabilnih programskih stroškov</i>	
Licenca Zoom Events/Webinar (500 udeležencev)	1.100,00
Stroški programa izobraževanj Učnega centra MKL	7.350,00
Programski stroški skupaj	24.550,00

Obrazložitev porabe sredstev:

Stroški koordinacije nalog Učnega centra MKL kot kompetenčnega centra (celotna vrednost 24.550,00 EUR):

- Prejeta sredstva Ministrstva za kulturo za koordinacijo nalog UC MKL v okviru izvajanja načrtovanih kompetenčnih vsebin: 14.650,00 EUR

Stroški programa izobraževanj Učnega centra MKL kot kompetenčnega centra (celotni stroški prijavljenega programa izobraževanj so bili kriti iz sredstev Ministrstva za kulturo): 7.350,00 EUR (Katalog izobraževanj Učnega centra MKL je dostopen v prilogi 2)

Strošek nakupa licence Zoom Events: 1.100,00 EUR

Izvajanje izobraževalnih oblik smo z namenom boljše dostopnosti v veliki meri načrtovali s tehnološko podprtimi načini komunikacije ali v hibridni obliki, predvsem s podporo spletnih orodij za izvedbo izobraževanj na daljavo in videokonferenčnih orodij. Nabavili smo licenco za spletno videokonferenčno orodje Zoom Events za potrebe vseh slovenskih OOK. Slednji omogoča enostavno vodenje velikih spletnih dogodkov z video, avdio in skupno rabo zaslona za boljše sodelovanje, ter načrtovanje in predstavitev spletnih seminarjev in izobraževanj z veliko zanesljivostjo za do 500 aktivnih udeležencev za boljšo, bolj interaktivno izkušnjo.

Pripravila: Mateja Lesar, vodja Učnega centra

Priloga 1.b Kompetenčne vsebine

Podatki o izvedeni kompetenčni vsebini⁴:

Naziv	Kompetenčni center za področje mladinskega knjižničarstva
Pridobljen status kompetenčnega centra	Komisija za kompetenčne centre pri Združenju splošnih knjižnic je 6. 12. 2021 Pionirski podelila status kompetenčni center za diseminacijo rezultatov strokovnega in raziskovalnega dela na področju mladinskega knjižničarstva in promocije branja, izmenjavo znanj in strokovnih pogledov mladinskega knjižničarstva z drugimi sorodnimi področji in skupen razvoj bibliopedagoških aktivnosti.
Izvedene aktivnosti v letu 2024	<p>Koledar Strokovnih sred v letu 2024:</p> <p>10. januar Mesec zlatih hrušk, predstavitev knjig, prejemnic priznanj zlata hruška 2023, obletnica revije Otrok in knjiga</p> <p>13. marec Simpozij - Vaje v rasti: čudežna moč knjižnih serij</p> <p>15. maj Majski kalejdoskop</p> <p>11. september Predstavitev najnovejše bere zlatih hrušk in predstavitev revije Galeb</p> <p>9. oktober Predstavitev nacionalnega projekta JAK Rastem s knjigo za OŠ in SŠ</p> <p>13. november Predstavitev Priročnika za branje kakovostnih mladinskih knjig 2024</p> <p>Strokovnih sred se udeležujejo tudi bodoči bibliotekarji, študentje Oddelka za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo s profesoricama, prof. dr. Alenko Šauperl, doc. dr. Sabino Fras Popović.</p> <p>V novembru smo izdali Priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig 2024 (pregled produkcije iz leta 2023) z naslovom Habitati odrešitve. Priprava Priročnika temelji na celoletnem</p>

⁴ Poročajte za vsak(o) projekt/storitev posebej.

	<p>rednem delu strokovnega odbora Priročnika in posvetovanjih z vabljenimi strokovnjaki. Pregledali in ocenili smo več kot 1.000 knjig.</p> <p>Zlate hruške so knjižničarsko vrednotenje knjig za otroke in mlade. Z znakom za kakovost označujemo izbor odličnih knjig za promocijo dobrega branja. S priznanji zlata hruška, ki jih podeljujemo v štirih kategorijah, pa nagradujemo in spodbujamo odličnost založniškega dela. Pri podelitvi priznanj zlata hruška partnersko sodelujemo z Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije. Zlate hruške, ki imajo v skladu s sprejeto nacionalno strategijo razvijanja bralne pismenosti velik potencial, so s Priročnikom za branje kakovostnih mladinskih knjig tudi sprejete v šolski kurikulum kot priporočilo učiteljem (Dopolnjen učni načrt za slovenščino iz leta 2018).</p> <p>118 naslovov novosti in prenovljenih izdaj iz leta 2023 je prejelo znak za kakovost zlata hruška. Bibliografske zapise v katalogu COBISS smo ustrezno dopolnili s podatki o nagradah – priznanje zlata hruška oz. znak za kakovost zlata hruška.</p> <p>Dopolnjevanje Knjigometra, seznama naslovov iz tekoče knjižne produkcije leta, ki jih priporočamo za umestitev v knjižnično zbirko. Posodabljam ga dvakrat na mesec. S Knjigometrom knjižnicam pomagamo pri odločitvah o nabavi knjig za svojo zbirko, širša javnost pa pridobi informacije o najnovejšem kakovostnem branju. Dostopen je na spletni strani knjižnice.</p> <p>Na novembrskem Prazniku zlatih hrušk, ki je potekal v okviru 40. Slovenskega knjižnega sejma, smo gostili zlate založnike ter podelili priznanja zlata hruška.</p> <p>Priznanja so prejele naslednje knjige:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v kategoriji izvirna slovenska mladinska leposlovna knjiga: Peter Svetina: Krušno mesto = Bread town. Ilustr. Peter Škerl. Prev. Gregor Timothy Čeh. Spr. beseda Damjan Prelovšek. Miš, 2023. - v kategoriji izvirna slovenska mladinska poučna knjiga: Slavko Jerič: Statistika za začetnike. Ilustr. Ivan Mitrevski. Cankarjeva založba, 2023. (Najst). - v kategoriji prevedena mladinska leposlovna knjiga: Olga Tokarczuk: Izgubljena duša. Ilustr. Joanna Concejo. Prev. Jana Unuk. Mladinska knjiga, 2023.
--	--

	<p>- v kategoriji prevedena mladinska poučna knjiga: Marta de la Serna: Neznane pokrajine našega osončja. Ilustr. Aina Bestard. Prev. Veronika Rot. Morfemplus, 2023.</p> <p>Za uvod v Mesec zlatih hrušk je izložbo v knjigarni Konzorcij krasila razstava knjig, prejemnic znaka in priznanj zlata hruška.</p> <p>Zlate hruške smo promovirali skozi celo leto v strokovni in najširši splošni javnosti, tudi v medijih.</p> <p>Nova DS za zlate hruške, ki jo vodi Pionirska, je zasnovala nov projekt Moja naj zlata hruška v knjižnični mreži MKL, ki z aktivnim vključevanjem otrok in mladih promovira odlično branje. Aktivnosti projekta se odvijajo od septembra do januarja. Na prireditvi Poletavci in po enotah MKL so mladi bralci (od 3. do 18. leta) glasovali za svojo najljubšo knjigo z znakom zlata hruška. V začetku leta 2025 pa bodo potekale zaključne prireditve z razglasitvijo nagrajencev in izbranih knjig.</p> <p>Redno sodelovanje in povezovanje pri različnih aktivnostih z mladinskimi oddelki ostalih knjižnic znotraj mreže MKL in Centrom za koordinacijo storitev MKL.</p> <p>Ob 2. aprilu, mednarodnem dnevu knjig za otroke, smo v sodelovanju s Slovensko sekcijo IBBY že tradicionalno zasnovali bralnospodbujevalno akcijo z naslovom Vaje v rasti: čudežna moč knjižnih serij. https://www.mklj.si/pionirska/bralnospodbujevalna-akcija/</p> <p>V okviru knjižnega sejma v Bologni, kjer je Slovenija gostovala kot častna gostja, smo sodelovali na konferenci We love reading s prispevkom To read or not to read 1000 books?, kjer smo tuji strokovni javnosti predstavili dejavnosti MKL, Pionirske, s poudarkom na Priročniku za branje kakovostnih mladinskih knjig ter zlatih hruškah. Izdaja publikacije Golden Pears for All za potrebe Bolonjskega knjižnega sejma.</p> <p>Na srečanju tujih založnikov v okviru EU projekta LIT-UP, ki ga je organizirala založba Malinc, smo s prispevkom What do publishing books and growing pears have in common? predstavili Priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig ter zlate hruške.</p>
--	---

	<p>Pripravili smo 31. Bologno po Bologni, razstavo kakovostnih knjig za otroke, v sodelovanju s Knjigarno Konzorcij in Slovensko sekcijo IBBY. https://www.mklj.si/novice/bologna-po-bologni-2024/</p> <p>Skupaj s Kinodvorom smo promovirali kakovostne mladinske knjige, po katerih so bili posneti filmi, opozarjali s promocijski gradivi tudi na kakovostne otroške in mladinske filme, pripravljali razstave na mladinskem oddelku KOŽ in k sodelovanju pritegnili vse mladinske oddelke MKL.</p> <p>S partnerji smo zagnali EU projekt G-BOOK 3 - Audience engagement activities for the social and emotional education of EU teens through gender-positive literature and digital technology.</p> <p>Sodelovali smo pri NMSB 2024, EU tednu športa, nacionalnem projektu #športajmoinberimo 2024, Kulturnem bazarju, projektu Tradicionalni slovenski zajtrk idr.</p> <p>Pripravili smo spremno gradivo za nacionalni projekt Rastem s knjigo za OŠ in SŠ za šolsko leto 2024/25 ter tematske sezname za: Festival Bobri, RTV Slovenija (Male sive celice), Lutkovno gledališče Ljubljana, muzeje in številne druge uporabnike.</p> <p>Sodelovanje z različni ustanovami in društvi ter posamezniki pri pobudah (pisma podpore za nagrade, status ipd.).</p> <p>V letu, ko so nas zapustile zaslužne Pionirke (dr. Marjana Kobe, Martina Šircelj in Miša Sepe), smo se jim poklonili s pripravo zapisov In memoriam.</p> <p>Dopolnjevali in obdelovali smo arhiv slovenske mladinske produkcije za študijske namene in razvoj promocije branja, bralne kulture in informacijske pismenosti pri mladih v Pionirski.</p>
<p>Ocena doseženih pozitivnih učinkov na razvoj knjižnične dejavnosti na širšem območju</p>	<p>Pionirska si v vlogi kompetenčnega centra prizadeva za izmenjavo znanj in strokovnih pogledov mladinskega knjižničarstva z drugimi sorodnimi področji, doma in v tujini, s svojim delovanjem prispeva k razvoju bibliotekarske stroke, bralne kulture in pismenosti, pa tudi kulturne vzgoje na Slovenskem.</p> <p>S Pionirsko v vlogi kompetenčnega centra skrbimo za diseminacijo rezultatov strokovnega in raziskovalnega dela na področju mladinskega knjižničarstva in promocije branja, izmenjavo znanj</p>

	<p>in strokovnih pogledov mladinskega knjižničarstva z drugimi sorodnimi področji in skupen razvoj bibliopedagoških aktivnosti.</p> <p>Konkretni učinki našega dela so prikazani znotraj izvedenih aktivnosti.</p>
<p>Dostopnost rezultatov projekta/storitve za uporabnike na širšem območju</p>	<p>Uporabnikom na širšem območju omogočamo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - specializirano knjižnično zbirko z arhivom, ki vsebuje mladinske knjige v slovenskem jeziku, (izvirne slovenske mladinske knjige in prevodi), slovensko mladinsko periodiko, slovenske mladinske knjige, prevedene v tuje jezike, najboljše slikanice v različnih tujih jezikih in raznolike primere starejših neakovostnih priredb (likovnih in literarnih) znanih literarnih tekstov. - Pionirska izda Priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig, kjer so dostopni rezultati celoletnega dela s produkcijo prejšnjega koledarskega leta (Aktualni priročnik je dostopen za nakup v MKL: https://www.mklj.si/pionirska/prirocnik/narocilo-prirocnik-za-branje-kakovostnih-mladinskih-knjig/; tiskana verzija je dostopna za izposajo v številnih knjižnicah). - Spletni arhiv Priročnikov za branje kakovostnih mladinskih knjig: https://www.mklj.si/pionirska/prirocnik/. - Spletni arhiv zlatih hrušk z iskalnikom kakovostnih mladinskih knjig: https://www.mklj.si/Pionirska/zlate-hruske/. - Spletni pregled sprotne vrednotenja novo izdanih knjig z iskalnikom Knjigometer: https://www.mklj.si/Pionirska/knjigometer/. - Spletni arhiv Bralnosodbujevalnih akcij: https://www.mklj.si/pionirska/bralnosodbujevalna-akcija/. - Aktualizirani sezname knjig, prejemnic znaka zlata hruška: https://www.mklj.si/pionirska/zlate-hruske/gradiva/. - Videoposnetki prireditev Praznik zlatih hrušk: https://www.mklj.si/pionirska/zlate-hruske/praznik-zlatih-hrusk/. - Objava izbranih prispevkov s simpozijev v reviji OIK. - Redna rubrika Pionirske v reviji Bukla.
<p>Izvedene oblike predstavitve rezultatov projekta/storitve</p>	<p>Največja promocija Pionirske je raznoliko in obsežno strokovno delo in sodelovanje z različnimi ustanovami s področja bralne kulture in bralne pismenosti, pa tudi z drugimi kulturnimi ustanovami, povezanimi z otroki in knjigami, ter z ustanovami z drugih področij znanosti, s katerimi se povezuje na področju leposlovnih in poučnih knjig za otroke in mlade.</p>

	<p>S svojo dejavnostjo se navezuje in približuje ciljem slovenske nacionalne strategije razvijanja bralne kulture in bralne pismenosti in je tudi sodelovala pri njenem nastajanju.</p> <p>Vse dejavnosti Pionirske, zlasti Priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig, Strokovne srede, bralnospodbujevalne akcije, promocija zlatih hrušk, tematski sezname v medresorskem povezovanju – so medijsko odmevni in podprti.</p> <p>O njih informiramo javnost na spletni strani MKL (podstran Pionirska: www.mklj.si/Pionirska/), na družbenih omrežjih, v arhivu Strokovnih sred hranimo gradiva, posnetke Strokovnih sred, aprilskih simpozijev, Praznikov zlatih hrušk ter slike in tudi povzetke predavanj.</p> <p>Javnost informiramo o svojem delu v strokovnih glasilih (Otrok in knjiga, Knjižnica, Šolska knjižnica, Knjižničarske novice, SeM@FoR), v medijih (v kulturnih oddajah RTV, Planet TV, Delo, Dnevnik, Večer, Sodobnost, spletni strani STA, Bukla), na Zbornici knjižnih založnikov in knjigotržcev GZS, v Društvu slovenskih založnikov, na spletnih straneh JAK RS, Bralnega društva Slovenije, Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS, Kulturnega bazarja, Slovenske sekcije IBBY, Andragoškega centra Slovenije (Družinska pismenost), na portalu Knjižnice. si, NMSB, NIJZ, na portalu Dober tek Slovenija, spletni strani Olimpijskega komiteja Slovenije, pa tudi preko strokovnega dela DS območnih koordinatorjev za spodbujanje bralne pismenosti.</p> <p>Pionirska slovenske šolske in splošne knjižnice ter javnost mesečno obvešča o programu svojega izobraževanja Strokovnih sred z elektronsko pošto.</p> <p>Poleg tiskane izdaje Priročnika natisnemo tudi plakate zlata hruška ter zgibanko Seznam odličnih mladinskih knjig (zlatih hrušk) in drugo promocijsko gradivo za bralnospodbujevalne akcije. Zgibanke delimo šolskim in splošnim knjižnicam in ob pomembnejših dogodkih.</p> <p>O svojem delu Pionirska obvešča tudi lokalno skupnost, ustanovitelje in financerje (Ministrstvo za kulturo, Javna agencija za knjigo, Mestna občina Ljubljana, Združenje splošnih knjižnic).</p> <p>Pionirska svoje delo predstavlja na partnerskih sestankih v okviru mednarodnega projekta G-BOOK 3.</p>
--	--

Kratko vsebinsko poročilo o izvedeni kompetenčni vsebini:

Izvedli smo vse načrtovane cilje in aktivnosti: izvedli smo vse Strokovne srede in Simpozij, izdali Priročnik za branje kakovostnih mladinskih knjig 2024, dopolnjevali Knjigometer,

izvedli aktivnosti in promocijske dejavnosti v zvezi z zlatimi hruškami (dopolnjevanje bibliografskih zapisov, izvedba Praznika zlatih hrušk, razstava v Konzorciju, priprava Bralnospodbujevalne akcije, priprava spremnega gradiva za nacionalni projekt Rastem s knjigo, izvedba izobraževanja za študente bibliotekarstva, slovenistike in zunanjo zainteresirano javnost, dopolnjevanje arhiva slovenske mladinske produkcije, priprava razstave Bologna po Bologni, priprava tematskih seznamov, sodelovanje na Kulturnem bazarju, knjižnem sejmu in sorodnih dogodkih, povezanih s področjem bralne kulture in mladinskega knjižničarstva ...).

Pričeli smo z delom DS za zlate hruške (zagon novega projekta Moja naj zlata hruška), z novo edicijo EU projekta G-BOOK 3 ter sodelovali na strokovni konferenci We love reading v Bologni.

Podrobnejše finančno poročilo o izvedeni kompetenčni vsebini

<i>Realizacija programskih stroškov, ki so nastali kot posledica izvajanja kompetenčnih vsebin:</i>	znesek v EUR
Stroški koordinacije izvajanja Strokovnih sred 2024	2.300,00
Stroški koordinacije za pripravo Priročnika za branje kakovostnih mladinskih knjig 2024	8.000,00
<i>Realizacija variabilnih programskih stroškov</i>	
Stroški programa za izvajanje Strokovnih sred 2024	3.200,00
Stroški programa Priročnika za branje kakovostnih mladinskih knjig 2024	8.500,00
Programski stroški skupaj	22.000,00

Obrazložitev porabe sredstev

Podrobna obrazložitev programskih stroškov: 22.000,00 EUR

Stroški organizacije Strokovnih sred 2024 (celotna vrednost): 5.500,00 EUR

- Stroški v okviru izvajanja načrtovanih kompetenčnih vsebin iz sredstev MK: 3.500,00 EUR

Stroški Priročnika za branje kakovostnih mladinskih knjig 2024 (celotna vrednost): 16.500,00 EUR

- Stroški v okviru izvajanja načrtovanih kompetenčnih vsebin iz sredstev MK: 8.500,00 EUR

Pripravili:

mag. Darja Lavrenčič Vrabc, vodja Pionirske – centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo in zaposleni v Pionirski – centru za mladinsko književnost in knjižničarstvo

Priloga 1.c Kompetenčne vsebine

Podatki o izvedeni kompetenčni vsebini:

Naziv	Posebne naloge zastopanja splošnih knjižnic pri mednarodnem sodelovanju
Pridobljen status kompetenčnega centra	Ne, vendar je pridobljen sklep Ministrstva za kulturo št. 612-6/2020/3 z dne 5. 3. 2020, glede imenovanja MKL kot izvajalke podpore usklajenega razvoja knjižnične dejavnosti v skladu s 55. členom Zakona o

	knjižničarstvu na področju zastopanja splošnih knjižnic pri mednarodnem sodelovanju.
Izvedene aktivnosti v letu 2024	<p>MKL je nacionalna predstavica v NAPLE Forum (National Authorities on Public Libraries in Europe), v skladu s sklepom Ministrstva za kulturo iz marca 2020, ko je bila MKL imenovana kot izvajalka podpore usklajenega razvoja knjižnične dejavnosti na podlagi 69. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo in v skladu s 55. členom Zakona o knjižničarstvu za področje zastopanja splošnih knjižnic pri mednarodnem sodelovanju. Predstavniki iz Slovenije je bil v letu 2023 potrjen že za drugi mandat kot član predsedstva NAPLE Forum. Od leta 2020 gostujemo, administriramo in urednikujemo uradno spletno stran organizacije ter vodimo strokovni blog članic NAPLE Foruma. Preko rednega dela zagotavljamo informacije o zakonodaji in nacionalnih strategijah, nudimo pomoč pri zbiranju podatkov o splošnih knjižnicah iz sodelujočih držav, prispevamo informacije o delu, ki so ga razvile splošne knjižnice v svojih državah na osrednjih področjih, ki jih določita upravni odbor in letna skupščina, in aktivno sodelujemo s preostalimi (nad)nacionalnimi knjižničnimi organi pri razpravi o izvajanju knjižnične politike partnerskih organizacij, kot so IFLA, EBLIDA in Public Libraries 2030.</p> <p>Opravljali smo tudi vlogo nacionalnega predstavnika v delovni skupini za vključevanje e-knjig v ponudbo evropskih splošnih knjižnic eBook Working Group, kakor tudi v delovni skupini za knjižnične storitve za osebe, ki se identificirajo kot nosilke regionalnega ali manjšinskega jezika. V letu 2024 smo v skupino vključili tudi predstavnika iz Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto, ki so prevzeli skrb za nacionalno izposojevalno platformo za elektronske knjige – COBISS Ela.</p> <p>V letih 2022 in 2023 smo v okviru sodelovanja NAPLE Foruma, EBLIDE in Public Libraries 2030 (PL2030) aktivno sodelovali pri oblikovanju izhodišč dejavnosti za vključitev splošnih knjižnic v vsebine Delovnega načrta za kulturo 2023–2026. Nudili smo podporo Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije pri pripravljanih aktivnostih v okviru odprte metode koordinacije za strokovne skupine (OMC) Delovnega načrta za kulturo 2023–2026 za področje knjižničarstva, predvsem iz vidika priložnosti izpostavitve ključnih vlog splošnih knjižnic v okviru nacionalnih političnih agend. Konec leta 2023 je Svet Evrope v skladu s prednostno nalogo B Delovnega načrta EU za kulturo 2023–2026 ustanovil skupino za odprto metodo koordinacije (OMC), ki proučuje “Gradnjo mostov: krepitev večplastnih vlog knjižnic kot vratarjev in prenašalcev kulturnih del, veččin in evropskih vrednot”. Nad delom skupin bdi Odbor za kulturne zadeve Sveta Evropske unije (CAC). Skupino sestavljajo strokovnjaki – predstavniki ministrstev za kulturo, knjižničarji in predstavniki nacionalnih</p>

	<p>knjižničnih združenj – iz držav članic EU. Slovenska predstavnika sta Marjan Gujtman, sekretar na Ministrstvu za kulturo in Aleš Klemen, pomočnik direktorice Mestne knjižnice Ljubljana. Prvo srečanje skupine OMC je potekalo v Bruslju, 13. in 14. februarja 2024, drugo v Varšavi, 5. in 6. februarja 2024, tretje pa ponovno v Bruslju, 6. in 7. novembra 2024. Do poletja 2025 mora skupina OMC pripraviti poročilo, ki bo orisalo trenutne izzive in priložnosti splošnih knjižnic v Evropi pri izpolnjevanju njihovih različnih vlog. Poleg tega mora poročilo vsebovati pregled dobrih praks na področju politik in delovanja knjižnic. Nazadnje mora poročilo vsebovati operativna priporočila za knjižnice in dolgoročna priporočila za politiko. Jeseni 2025 bo organizirana konferenca za predstavitev rezultatov sektorju.</p> <p>Od leta 2017 se vključujemo v aktivnosti programov Public Libraries 2030 na področju snovanja skupnih konceptov sodobne evropske splošne knjižnice in iz njega izhajajoče vizije za evropsko knjižnično krajino, v letu 2022 smo postali tudi del evropske mreže Lighthouse Libraries organizacije Public Libraries 2030. S PL2030 kot partnerji od leta 2023 sodelujemo v mednarodnem projektu Libraries and Citizen Science - ECS (program Obzorje Evropa), predstavnica MKL je tudi nacionalna koordinatorka Mreže občanske znanosti Slovenije. Mestna knjižnica Ljubljana je v sodelovanju z Mestno knjižnico Kranj organizirala edino partnersko srečanje v fizični obliki, 17. 10. 2024 se je v prostorih Centra Rog sestalo 10 partnerskih organizacij in med seboj izmenjalo izkušnje, naslednji dan, 18. 10. 2024, pa smo organizirali strokovno srečanje tudi za slovenske splošne knjižnice, kjer je bila predstavljena Mreža občanske znanosti v Sloveniji, delo slovenske ambasadorke občanske znanosti, primer dobre prakse iz Goriške knjižnice Franceta Bevka Nova Gorica (Knjižnica semen), slovenskim udeležencem pa so svoje primere projektnih aktivnosti predstavile štiri partnerice: iz Latvije, Poljske, Grčije in Finske. Na temo občanske znanosti smo sicer organizirali tudi sedmo mednarodno enodnevno strokovno posvetovanje Knjižnica, srce mesta 2023.</p> <p>MKL je članica IFLA (International Federation of Library Associations) ter ena izmed podpornic v letu 2020 ustanovljene IFLA sekcije za okolje, trajnostni razvoj in knjižnice (IFLA Environment, Sustainability and Libraries Section – ENSULIB), v njeno delovanje se aktivno vključujemo preko odbora sekcije ter sodelovanje s knjižnicami, članicami mednarodnega gibanja zelenih knjižnic (Let's go green).</p> <p>Promocija dela nacionalne predstavnice v IFLA sekciji ENSULIB poteka preko različnih komunikacijskih poti, tudi preko strokovnih društev in e-poštnih glasil. V sodelovanju z berlinsko šolo za knjižnično in informacijsko znanost na</p>
--	---

	<p>Humboldt-Universität zu Berlin, Nemčija, in s podporo Sekcije za knjižnične zgradbe in opremo IFLA ter ENSULIB-a je bilo v preteklosti dokončanih več knjižnih projektov, vsi se osredotočajo na trajnost z različnih zornih kotov; v letu 2024 je slovenska predstavnica sodelovala v uredniškem odboru publikacije, ki bo kot del IFLA Publications Series objavljena v odprtem dostopu v letu 2025, s predvidenim naslovom »Libraries Driving Education for Sustainable Development« https://www.ifla.org/the-book-publications-project/</p> <p>Slovenska predstavnica je pripravila tudi prispevek z naslovom »Green Libraries in Slovenia – From Green Literacy to Sustainable Development Education«, ki bo izšel v omenjeni knjigi. V letu 2024 je slovenska predstavnica sodelovala v uredniškem odboru tudi pri pripravi IFLA Smernic za zelene in trajnostne knjižnice https://www.ifla.org/the-ifla-guidelines-for-green-and-sustainable-libraries/, ki bodo objavljene v odprtem dostopu v letu 2025.</p> <p>V okviru rednih aktivnosti sodijo še:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dopolnjevanje spletne strani in vsebine za socialna omrežja ENSULIB (https://www.ifla.org/g/environment-sustainability-and-libraries/get-involved-with-ensulib/; https://www.ifla.org/the-green-library-website/); – organiziranje brezplačnih spletnih seminarjev o temah, povezanih z zelenimi in trajnostnimi knjižnicami in knjižničnimi projekti, o Ciljih trajnostnega razvoja ZN in drugih pomembnih nastajajočih trendih, povezanih s Trajnostjo (https://www.ifla.org/g/environment-sustainability-and-libraries/ifla-ensulib-webinar-series/) – diseminacijske aktivnosti v slovenskem okolju (objave na strokovnih spletnih straneh in portalih, predstavitve ipd.). <p>V letu 2024 se je slovenska predstavnica udeležila konference v Barceloni. Program konference (https://ilc2024.es/?lang=en) so pripravile IFLA sekcije (https://www.ifla.org/), med drugimi tudi sekcija IFLA ENSULIB (https://www.ifla.org/units/environment-sustainability-and-libraries/). Slovenska predstavnica je na konferenci predstavila ENSULIB's Activities in sodeloval pri izvedbi World café: The IFLA Guidelines for Green and Sustainable Libraries (https://www.ifla.org/events/culture-knowledge-and-community-international-meeting-of-libraries-october-6-9-in-barcelona/).</p> <p>Sekcija IFLA Ensulib zadnjih 9 let podeljuje nagrado (https://www.ifla.org/g/environment-sustainability-and-libraries/ifla-green-library-award/) zelenim knjižnicam in projektom, ki najbolj sporočajo svojo zavezanost okoljski trajnosti. Glavni nagradi so na kongresu v Barceloni podelili splošni knjižnici iz Missoule, ZDA, ter univerzitetni knjižnici iz Dublina za projekt "Beyond the Lifecycle: Libraries Supporting the Circular Economy".</p>
--	---

	<p>(https://www.ifla.org/g/environment-sustainability-and-libraries/ifla-green-library-award/)</p> <p>V letu 2024 se je aktivno v delo IFLA Sekcije knjižnic za otroke in mlade odrasle vključila tudi izvoljena predstavnica iz MKL, ki zastopa stališča in ideje celotne države, ki svojo vlogo v IFLI povezuje tudi s predsedovanjem Sekciji za mladinsko knjižničarstvo pri ZBDS.</p> <p>Ključne aktivnosti sekcije potekajo na področju promocija projektov za otroke in mlade odrasle in oblikovanje smernic (0–18 let). Razdeljeni so na 6 delovnih skupin (slovenska predstavnica deluje v kar petih):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Delovna skupina ALMA je pripravljala nominacije za 4 kandidate za spominsko nagrado Astrid Lindgren. V letu 2024 so bile nominirane organizacije, ki se ukvarjajo z zagotavljanjem knjig in spodbujanjem bralne pismenosti za begunce po svetu. - Delovna skupina za komunikacijo je odgovorna za to, da je delo Sekcije vidno. Skrbijo za objave na SS, FB, YT, Instagramu. Dvakrat letno izdajo glasilo, k pisanju prispevkov povabijo knjižničarje od vsepovsod. - Delovna skupina SDG Book Club vsak mesec objavi knjigo na Instagramu, ki je primerna za mlade odrasle in zasleduje katerega od ciljev trajnostnega razvoja. - Delovna skupina za smernice je pripravila Smernice za knjižnične storitve za otroke od 0 do 18 let, ki promovirajo in spodbujajo razvoj učinkovitih knjižničnih storitev za otroke po vsem svetu. Prva izdaja je bila objavljena leta 2003, s popolno revizijo leta 2018. Trenutna izdaja je bila prevedena v več različnih jezikov – leta 2019 tudi v slovenščino (Sekcija ZBDS). Trenutno pripravljajo novo izdajo smernic. - Delovna skupina za Dan varnejše rabe interneta je pripravljala knjižico, v kateri bodo zbrali zapise knjižničarjev po vsem svetu o tem, kako prispevajo k temu, da je internet varnejši in boljši prostor za otroke in mlade odrasle. Naslednji Dan varnejše rabe interneta bo potekal 11. februarja 2025. <p>Poleg omenjenega delovanja v okviru delovnih skupin je potrebno izpostaviti še soorganizacijo medletnega dvodnevne srečanja Sekcije, ki so ga v marcu 2024 gostile Knjižnice grada Zagreba z naslovom "When Little Hands Come Together: Sustainable Children's Library": https://www.cenl.org/conference-for-childrens-librarians-and-ifla-cya-sections-midyear-meeting/.</p> <p>V MKL imamo akreditacijo Erasmus+ za področje splošnega izobraževanja odraslih in na različne načine že več deset let sodelujemo pri mednarodnih projektih, kot so Erasmus+ in njegovi predhodniki. Svoje izkušnje iz vseh faz projekta (od priprave prijave, načrtovanja aktivnosti, uporabe rezultatov, merjenja učinkov, do priprave končnih poročil) na različne načine delimo s slovenskimi splošnimi knjižnicami z namenom, da jih</p>
--	---

	<p>spodbudimo, opogumimo in opolnomočimo za podobno mednarodno sodelovanje.</p> <p>V okviru Erasmus+ akreditacije MKL smo v 2024 nadaljevali z mobilnostmi zaposlenih v okviru akreditacije Erasmus+ za področje izobraževanja odraslih. V letu 2024 se je skupno 22 zaposlenih v MKL v tujini udeležilo 8 izobraževanj (6 sledenj na delovnem mestu in 2 tečaja) v skupnem obsegu 841 ur: 3 zaposlene Provansa, 4 Milano, 1+4 Lizbona, 2 Valencija, 2 Dubrovnik, 4 Barcelona, 2 Reykjavik. Del njihovih mobilnosti je bil tudi predstavitev slovenskega knjižničnega sistema. Pridobljeno znanje in izkušnje smo delili tudi z drugimi slovenskimi knjižnicami in jih spodbujali k aktivnemu vključevanju v podobne aktivnosti.</p> <p>Organizirali smo prvi dve skupinski mobilnosti učečih se odraslih iz slovenskih splošnih knjižnic – 11 uporabnikov iz spletne bralne skupine <i>Brati inu obstati</i> iz Knjižnice Otona Župančiča je s 3 spremljevalkami šlo v Oslo, Norveška, 7 uporabnikov s 3 spremljevalkami iz bralne skupine <i>Razpletanja zgodb</i> iz Knjižnice Šentvid pa Provanso, Francijo, kjer so se v knjižnicah gostiteljicah in drugi kulturno-izobraževalnih organizacijah udeležili različnih oblik izobraževanja (srečanje bralnega kluba, literarni sprehodi, ogled muzejev, predstavitev knjižnic, družabne igre, spoznavanje naravne in kulturne dediščine v državah gostiteljicah. Izkušnje z organizacijo smo delili tudi z drugimi slovenskimi knjižnicami.</p> <p>V MKL sprejmemo na krajše obiske tudi goste iz tujine, ki so na več dnevni mobilnostih sledenja na delovnem mestu pri drugih gostiteljih v Sloveniji, predvsem pri drugih slovenskih splošnih knjižnicah. V obdobju poročanja v sodelovanju s Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto 2 izobraževalki odraslih iz Španije (april 2024). Tako manjšim slovenskim knjižnicam pomagamo zapolniti programe večdnevni sledenj na delovnem mestu.</p> <p>Kolegom iz slovenskih (splošnih) knjižnic nudimo različno podporo pri vključevanju v mednarodno sodelovanje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kolegom iz Knjižnice Milana Jarca Novo mesto, ki so se pred tem na mobilnosti prijavljali po projektih, smo svetovali pri pripravi vloge za pridobitev akreditacije, delili smo z njimi izkušnje o tem, kako poteka prijava mobilnosti in poročanje, če ima organizacija akreditacijo, ter pomagali s konkretnimi nasveti o pripravi vloge. Akreditacijo so dobili v januarju 2024. Sredi novembra 2023 smo gostili kolegico iz Mariborske knjižnice, na novo zadolženo za vzpostavitev njihove mednarodne pisarne, kjer smo podrobno predstavili naše dejavnosti na mednarodnem področju, s posebnim poudarkom na možnostih pridobitve E+ akreditacije. Posledično so
--	---

	<p>tudi z našo pomočjo v maju 2024 pridobili odobrena nepovratna sredstva v akciji KA122-ADU (številka projekta: 2024-1-SI01-KA122-ADU000209348), v januarju 2025 pa še akreditacijo za področje splošnega izobraževanja odraslih (KA120-ADU) za obdobje od 2025 do 2027. Kolege iz Mariborske knjižnice smo v pričetku leta 2024 tudi povezali s knjižnico Šiauliai County Povilas Višinskis Public Library, na naš predlog so se skupaj s predstavniki iz Ukrajine in Public Libraries 2030 uspešno priključili v projekt financiran iz Ustvarjalna Evropa na temo izvajanja senzornega branja za otroke s posebnimi potrebami in tudi druge otroke.</p> <p>Organizacija izobraževanj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izvedba 3 spletnih izobraževanj <i>Izkušnje s prijavo in izvajanjem Erasmus+ v Mestni knjižnici Ljubljana</i> za slovenske knjižničarje (19.1., 26.1., 16. 2. 2024). - V sodelovanju z nacionalno agencijo za Erasmus+, Cmepius smo 18. 12. 2024 v MKL organizirali celodnevno izobraževanje Priložnosti Erasmus+ 2025 za knjižnice: Mednarodno sodelovanje v izobraževanju odraslih + za knjižnice. Na podlagi pregleda aktivnosti slovenskih knjižnic na področju E+ smo CMEPIUS-u dali predlog za izvedbo izobraževanja, ki smo ga potem tudi intenzivno promovirali med slovenskimi knjižnicami (20 udeležencev). - Intenzivna promocija dogodka Erasmus+ Partner-Finding Event for Libraries in Adult Education (10. 1. 2025) med slovenskimi splošnimi knjižnicami (po elektronski post, preko OOK-jev, preko ZBDS, ZSK). <p>V sodelovanju s Sekcijo za potujoče knjižnice pri ZBDS smo 16. in 17. 5. 2024 organizirali 22. mednarodno strokovno posvetovanje potujočih knjižnic in festivala bibliobusov na temo Potujoča knjižnica kot knjižnični prostor. Bogat program je v večji meri vključeval dobre prakse iz tujine, kar se je na dosedanjih podobnih srečanjih primerilo prvič. Podrobnejše poročilo o posvetu je bilo objavljeno kot prispevek na portalu Knjižničarske novice, vsi povzetki petindvajsetih strokovnih prispevkov, ki so bili predstavljeni pa so dostopni na spletni strani dogodka. Dogodka se je udeležilo 128 udeležencev.</p> <p><i>Kulturno izobraževalno društvo PiNA</i> smo povezali z organizacijskim odborom ZBDS 2024 in tako v kongres ZBDS vključili multiplikacijski dogodek oz. zaključno konferenco projekta "Resourcing Libraries: Connecting libraries to EU resources" (RL:EU), ki je bilo združeno s tretjim dnevom posvetovanja ZBDS 2024 (20. 9. 2024).</p> <p>Šolski center Slovenske Konjice - Zreče, ki je nosilec Erasmus KA2 projekta Solving the intergenerational puzzle, ki je relevanten tudi za domoznansko in medgeneracijsko področje dela v splošnih knjižnicah,</p>
--	---

	<p>smo spodbudili, da je organiziral poseben multiplikacijski dogodek za splošne knjižnice (10. 12. 2024).</p> <p>Med torkom, 17. 9. 2024, in četrtkom, 19. 9. 2024, smo v MKL okviru naše ERASMUS+ akreditacije gostili Elisabet Rundqvist iz švedske nacionalne knjižnice, kjer je zadolžena za nacionalno koordinacijo splošnih knjižnic, hkrati pa je tudi posebna svetovalka za knjižnične storitve za narodne manjšine.</p> <p>Za slovenske knjižničarje je v okviru Kongresa ZBDS 2024 pripravila delavnico <i>How to Make the Library a Sanctuary, Reading Embassy, and Safe Space for Romani Users</i> in predavanje <i>Blåddra - Free Access to e-Books in Swedish National Minority Languages</i>. Posnetka obeh prispevkov bosta v jeseni 2024 dostopna na YouTube kanalu ZBDS.</p> <p>Na portalu Knjižničarskih novic smo objavili 8 krajših poročil o predstavitvah Elisabet Rundqvist v MKL s sledečimi vsebinami:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pregled švedskega knjižničnega sistema in predstavitev ključnih nacionalnih inštitucij in partnerjev; • Švedska knjižnična strategija 2022–2025, knjižnice kot »Think Tank« in Strategija knjižnice Sätters bibliotek, ki temelji na IFLA Trend Report in konceptu »knjižničarjenja«; • Platforma Digiteket; • splošen pregled k uporabnikom usmerjenega razvoja švedskih splošnih knjižnic; • prizadevanja švedskih knjižnic pri izobraževanju odraslih v splošnih knjižnicah. <p><u>Obiski tujih knjižničarjev v MKL: koordinacija priprave obiskov in predstavitve slovenskega knjižničnega sistema:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Predstavitve Izkušnje s prijavo in izvajanjem Erasmus+ v MKL, francoski knjižničarji, ZOOM, 4 udeleženci, 26. 3. 2024. • Sledenje na delovnem mestu in skupinska mobilnost uporabnikov, Društvo Kajkaviana, Hrvaška na obisku v MKL, 4 udeleženci, 3.–5. 4. 2024. Vključen tudi ogled Narodne in univerzitetne knjižnice. • <i>Erasmus+ obisk v MKL</i>, CPR Cáceres, Španija, 2 udeleženci, 12. 4. 2024. (Organizirano v sodelovanju s Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto). • <i>Erasmus+ job shadowing in Ljubljana City Library</i>, Pasvalys, Litva, 10 udeležencev, 20.–24. 5. 2024. V okviru obiska litovskih knjižničarjev smo koordinirali obnovitev Sporazuma o sodelovanju in partnerstvu med slovenskimi in litovskimi splošnimi knjižnicami, ki sta ga 20. 5. 2024 v prostorih MKL podpisala predsednik Združenja splošnih knjižnic Matej Strgaršek in predsednica Zveze litovskih
--	---

	<p>občinskih splošnih knjižnic Danguoles Abazoriuvienés. Vključen je tudi ogled Narodne in univerzitetne knjižnice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erasmus+ obisk 6 knjižničark Bibliotece V. A. Urechia Galati, Romunija, 22. 8. 2024. • <i>Erasmus+ job shadowing in Ljubljana City Library</i>, 5-dnevno sledenje na delovnem mestu za 3 knjižničarke splošne knjižnice Grigory Kanovich Public Library of Jonava District Municipality, iz Litve, 4.–8. 11. 2024. Vključen tudi ogled Mestne knjižnice Kranja in Knjižnice Antona Tomaža Linhartaradovljica. • <i>Erasmus+ job shadowing in Ljubljana City Library</i>, 5-dnevno sledenje na delovnem mestu za 2 knjižničarki mestne knjižnice Praga, 11.–15. 11. 2024. Vključen tudi ogled Knjižnice Črnomelj. • Sledenje na delovnem mestu, enodnevni sprejem 7 kolegov iz slovaške institucije Learning City Trnava, Slovaška, 14. 12. 2024. <p>Tudi preko sodelovanja v različnih projektih mednarodnih partnerstev pridobivamo izkušnje in znanje ter ga delimo z drugimi knjižnicami v Sloveniji:</p> <p>Projekt Setting up a Reading Motivator in the Digital Age (2023–2025) v programu Erasmus+, KA220-SCH – Sodelovalna partnerstva na področju splošnega šolskega izobraževanja je namenjen vpeljavi novih pristopov pedagogike branja za užitek v osnovne šole. Cilj je opolnomočiti učence z dobro bralno izkušnjo ne glede na njihovo bralno kompetenco; učiteljem ponuditi izobraževanja s področja pedagogike branja za užitek in ideje, kako te pristope aplicirati tudi na obvezni program. Pridobljena znanja in izkušnje bodo prenosljiva tudi v druge slovenske knjižnice.</p> <p>V projektu Climate for Reading (2024–2025) v programu Erasmus+, KA210-ADU – Manjša partnerstva na področju splošnega izobraževanja odraslih sodelujemo pri razvoju pristopov za spodbujanje branja med odraslimi z uporabo sodobnih tehnologij. Cilj projekta je povečanje zanimanja za branje med odraslimi; izmenjava dobrih praks med knjižnicami za razvoj bralne pismenosti; uporaba sodobnih tehnologij za širjenje branja; krepitev veščin knjižničarjev in izobraževalcev odraslih; razvoj kreativnih in angažiranih državljanov skozi bralno pismenost. Ciljna skupina so odrasli, ki berejo malo ali sploh ne. Pridobljena znanja in izkušnje bodo prenosljiva tudi v druge slovenske knjižnice.</p> <p>V 2024 smo pričeli z mednarodnim projektom G-BOOK 3 European teens as readers and creators in gender – positive narratives, sofinanciranim v okviru programa Ustvarjalna Evropa, nadaljevanje projekta G-BOOK 2, ki se je zaključil v letu 2023. Projekt je namenjen promociji mladinske literature, ki je brez predsodkov o delitvi vlog glede na spol. To želi doseči preko priprave bibliografije na evropskem</p>
--	---

	<p>nivoju, ki bo na spletni strani projekta dosegljiva tudi, ko se ta izteče. Sodelujoče knjižnice bodo obogatile knjižno zbirko za mlade z novimi izvodi knjig, priporočenih v mednarodni bibliografiji. V tej ediciji bomo z mladimi ustvarjali video vsebine na temo izbranih knjig ter jih vključili v delavnice za čustveno opolnomočenje. Ciljna skupina tretje projektne izvedbe so mladi od 15 do 18 let. Vlogo smo s partnerji pripravljali konec leta 2023 in v začetku leta 2024, uradno pa se je projekt pričel oktobra 2024, tokrat v širši partnerski zasedbi in z višjimi predvidenimi finančnimi sredstvi kot v predhodni projektni izvedbi.</p> <p>Preko sodelovanja Slovenske sekcije IBBY in Pionirske – Centra za mladinsko književnost in knjižničarstvo pripravljamo candidature slovenskih avtorjev s področja mladinske književnosti za mednarodne nagrade: Andersenova nagrada, ALMA, Častna lista IBBY idr.).</p> <p>Kot slovenski predstavnik pripravljamo nacionalne predloge nominacij (vsakoletni predlog v angleščino prevedenega slovenskega romana) za podelitev nagrade Dublin Literary Award, mednarodne knjižne nagrade mesta Dublin in edine mednarodne literarne nagrade, ki jo podelijo splošne knjižnice.</p>
<p>Ocena doseženih pozitivnih učinkov na razvoj knjižnične dejavnosti na širšem območju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Izboljšali smo osveščenost o mednarodnih strokovnih smernicah in delu sorodnih knjižnic in predstavniških organizacij. • Uspešno smo izpeljali strateško načrtovane mednarodne zagovorniške akcije na nacionalnem nivoju. • Povečali smo prepoznavnost slovenskih splošnih knjižnic v mednarodnem okolju. • Slovenske splošne knjižnice so se lažje vključevale v mednarodne pobude, aktivnosti in projekte na evropski ravni.
<p>Dostopnost rezultatov projekta/storitve za uporabnike na širšem območju</p>	<p>Diseminacija aktivnosti v okviru kompetenčne vsebine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Slovenska spletna stran MKL: izpostavljeni projekti in sodelovanja knjižnice, med mednarodnimi so to NAPLE, IFLA in ICORN, kakor tudi Akreditacija ERASMUS za splošno izobraževanje odraslih ter aktualni in pomembnejši že zaključeni mednarodni projekti, z dodatnimi informativnimi gradivi o aktivnostih na tem področju. - Angleška spletna stran MKL: za tuje potencialne partnerje med Projects and Cooperations so izpostavljena sodelovanja s pomembnejšimi organizacijami (NAPLE, IFLA, ICORN), predstavitve pridobljene ERASMUS akreditacije ter aktualni in pomembnejši že zaključeni mednarodni projekti, z dodatnimi informativnimi gradivi o aktivnostih na tem področju. - Predstavitve 7 vprašanj in odgovorov o Erasmus+, primeri iz Mestne knjižnice Ljubljana, na spletnem izobraževanju Predstavitve možnosti sofinanciranja projektov v okviru programa Erasmus+, 4. 12. 2023,

	<p>45 udeležencev, organizirano v sodelovanju s CMEPIUS in Združenjem slovenskih splošnih knjižnic.</p> <p>- Pogovori in deljenje izkušenj o naših mobilnostih s kolegi iz drugih slovenskih splošnih knjižnic.</p> <p>Uspešno pridobivanje evropskih sredstev, PINA, 5. in 10. 12. 2023. (izobraževanje za koordinatorjev OOK, organizirano v prostorih MKL, udeleženki Šinko, Šefman aktivno sodelujeta s primeri, izkušnjami iz MKL)</p> <p>- Članek na portalu Knjižničarskih novic: Šinko, S. (2024). <i>Sedem vprašanj in odgovorov o Erasmus+: izkušnje iz Mestne knjižnice Ljubljana</i>. Dostopno: https://knjiznicarske-novice.si/sedem-vprasanj-in-odgovorov-o-erasmus-izkusnje-iz-mestne-knjiznice-ljubljana/, objavljen 17. 1. 2024.</p> <p>- Izvedba spletnih izobraževanj Izkušnje s prijavo in izvajanjem Erasmus+ v Mestni knjižnici Ljubljana za slovenske knjižničarje, 7 udeležencev, 19.1. (KN), 26.1. (KN) in 16. 2. 2024. Objava vabil na posamezno izobraževanje na portalu Knjižničarskih novic, na knjiznice.si, na spletni strani MKL, intranetu MKL in v Katalogu izobraževanj učnega centra 2024, str. 26–27, vabila poslana celotni adremi Učnega centra.</p> <p>- Izvedba izobraževanja: <i>Klemen, A., Mednarodno sodelovanje splošnih knjižnic</i>, ZOOM, 22 udeležencev iz slovenskih knjižnic, 5. 3. 2024. Objava vabil na izobraževanje na portalu Knjižničarskih novic, na knjiznice.si, na spletni strani MKL, in v Katalogu izobraževanj učnega centra 2024, str. 30 in celotni adremi Učnega centra.</p> <p>- Članek na portalu Knjižničarskih novic: Žaberl, M in Lesar, M. (2024). <i>Bralni motivatorji v digitalni dobi</i>. Dostopno: https://knjiznicarske-novice.si/bralni-motivatorji-v-digitalni-dobi/, objavljen 13. 3. 2024.</p> <p>- Predstavitve primera dobre prakse Izkušnje Mestne knjižnice Ljubljana z Erasmus+ KA1 ADU 121 za strokovno javnost, na Kulturnem bazarju, 20. 3. 2024, na povabilo nacionalne agencije.</p> <p>- Sodelovanje s predstavitvijo v "živi knjižnici" na temo Erasmus + KA akreditaciji na konferenci RL:EU Conference on Digital Upskilling in Libraries resources, Lizbona, 9.–11. 4. 2024, na povabilo organizatorjev.</p> <p>- Članek na portalu Knjižničarskih novic: Bolka, D. (2024). <i>Mednarodna literarna nagrada Dublin (Dublin Literary Award), edina literarna nagrada, za katero nagrajence predlagajo knjižnice</i>. Dostopno: https://knjiznicarske-novice.si/mednarodna-literarna-nagrada-dublin-dublin-literary-award-edina-literarna-nagrada-za-katero-nagrajence-predlagajo-knjiznice/, objavljen 11. 4. 2024.</p> <p>- Sodelovanje na okrogli mizi z imetniki akreditacije in izkušenimi pogodbeniki (Pogovor z izkušenimi koordinatorji projektov mobilnosti) na dogodku Z EPALE do akreditacije ERASMUS, Trebnje, 28. 8. 2024, kamor smo v sodelovanju s CMEPIUS-om uspeli privabiti 30 udeležencev, pretežno iz splošnih knjižnic. Vabilo na portalu Knjiznice.si in</p>
--	---

	<p>Knjižničarske novice. Na podlagi sodelovanja pri okrogli mizi je <i>dr. Simona Šinko s Špelo Močilnikar (CMEPIUS)</i> za Knjižničarske novice in portal Epale pripravila prispevek o akreditaciji Erasmus+ in naših izkušnjah: Akreditacija Erasmus+ na področju splošnega izobraževanja odraslih in njena uporaba v splošni knjižnici. Dostopno: https://knjiznicarske-novice.si/akreditacija-erasmus-na-podrocju-splosnega-izobrazevanja-odraslih-in-njena-uporaba-v-splosni-knjiznici/, objavljen 1. 10. 2024.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sodelovanje v programskem odboru Kongresa ZBDS 2024 – izbor in dogovarjanja z izvajalkama (Maja Drobne, Špela Močilnikar) glede vsebine in trajanja predstavitve. - Vodenje okrogle mize Mednarodno povezovanje in sodelovanje knjižničarjev na ZBDS kongresu, 20. 9. 2024. - Članek na portalu Knjižničarskih novic: Plestenjak, Š. in Šefman, M. (2024). Dve mesti, dve knjižnici: zgodba o različnih poteh do bralcev. Dostopno: https://knjiznicarske-novice.si/dve-mesti-dve-knjiznici-zgodba-o-razlicnih-poteh-do-bralcev/, objavljen 14. 10. 2024. - Članek na portalu Knjižničarskih novic: Zadavec, E. in Plestenjak, Š. (2024). Od načrta do novih znanj z uporabniki: šest nasvetov za pripravo skupinske mobilnosti Erasmus+ učečih se odraslih. Dostopno: https://knjiznicarske-novice.si/od-nacrta-do-novih-znanj-z-uporabniki-sest-nasvetov-za-pripravo-skupinske-mobilnosti-erasmus-ucecih-se-odraslih/, objavljen 18. 10. 2024. - Članek na portalu Knjižničarskih novic, Šefman, M. (2024). Popotnica za skupinsko mobilnost učečih se odraslih: Poročilo o TCA dogodku »Good practices in the implementation of adult learner mobility«
Izvedene oblike predstavitve rezultatov projekta/storitve	S strokovnimi prispevki in drugimi oblikami aktivne udeležbe, npr. mobilnostmi v okviru programa Erasmus+, smo se zaposleni v MKL redno udeleževali mednarodnih posvetov in konferenc. V mednarodnem okolju smo predstavljali dobre prakse in izkušnje slovenskih splošnih knjižnic, v slovenskem okolju pa smo preko predstavitev prinašali nove trende in zamisli, s katerimi smo se seznanili na posvetih in konferencah. Tako smo s svojimi predstavitvami sodelovali na dogodkih Novosti v knjižničarstvu v organizaciji izobraževalnega centra NUK, objavili smo znanstvene in strokovne prispevke v reviji Knjižnica ter v Knjižničarskih novicah in na strokovnih dogodkih, kot je Knjižnica, srce mesta ipd.

Kratko vsebinsko poročilo o izvedeni kompetenčni vsebini:

Kompetenčna vsebina je bila v okviru posebnih nalog OOK prvič prijavljena v letu 2023, a z njo povezane aktivnosti sistematično potekajo že vsaj od leta 2020 dalje.

V letu 2024 je delovna skupina zadolžena za to kompetenčno vsebino nadaljevala z intenzivnim mednarodnim sodelovanjem, razvojem knjižničnih politik ter izobraževanjem strokovne javnosti s področja mednarodnega sodelovanja.

Glavne aktivnosti:

Sodelovanje v evropskih iniciativah:

- Kot člani **NAPLE Foruma** smo aktivno sodelovali pri oblikovanju evropskih knjižničnih politik, predvsem v delovni skupini Sveta EU "**Building bridges: the role of libraries**" z dvema predstavnikoma (Ministrstvo za kulturo in MKL). Izvedena so bila tri srečanja (Bruselj, Varšava, ponovno Bruselj), kjer se pripravljala poročila o izzivih in priporočilih za knjižnice do leta 2025.
- Vključitev v projekt **Libraries and Citizen Science** (ECS), kjer je MKL nacionalna koordinatorica. V okviru projekta je bilo v Ljubljani organizirano mednarodno partnersko srečanje (17.–18. 10. 2024) in strokovna posvetitev za slovenske knjižnice.

Vključevanje v mednarodne projekte:

- Projekt **Setting up a Reading Motivator in the Digital Age** (2023–2025) je namenjen vpeljavi novih pristopov pedagogike branja za užitek v osnovne šole. Pridobljena znanja in izkušnje bodo prenosljiva tudi v druge slovenske knjižnice.
- V **projektu Climate for Reading** (2024–2025) sodelujemo pri razvoju pristopov za spodbujanje branja med odraslimi z uporabo sodobnih tehnologij. Pridobljena znanja in izkušnje bodo prenosljiva tudi v druge slovenske knjižnice. Nadaljevali smo z mobilnostmi zaposlenih v okviru akreditacije Erasmus+ za področje izobraževanja odraslih. Del mobilnosti je bil tudi predstavitev slovenskega knjižničnega sistema v organizacijah gostiteljicah. Pridobljeno znanje in izkušnje smo delili tudi z drugimi slovenskimi knjižnicami in jih spodbujali k aktivnemu vključevanju v podobne aktivnosti.
- Projekt **G-BOOK 3: European teens as readers and creators in gender positive narratives** je projekt, namenjen promociji mladinske literature, ki je brez predsodkov o delitvi vlog glede na spol ter je nadaljevanje projekta G-BOOK 2, ki se je zaključil v letu 2023.
- Organizirali smo prvi dve skupinski mobilnosti učečih se odraslih iz slovenskih splošnih knjižnic. Izkušnje z organizacijo smo delili tudi z drugimi slovenskimi knjižnicami.
- Gostili smo študijske obiske iz Španije, Estonije, Litve in Češke, Slovaške, Hrvaške.

Mednarodne nagrade in promocija:

- Pripravili smo kandidature slovenskih avtorjev za mednarodne nagrade (Andersenova nagrada, ALMA) ter nominacije za **Dublin Literary Award**.
- V sodelovanju s Sekcijo IBBY smo promovirali slovensko mladinsko literaturo v tujini.

Izobraževanja in deljenje znanja:

- Organizirali smo več spletnih in v živo izobraževanj o **Erasmus+** za slovenske knjižničarje (100+ udeležencev), vključno z delavnico o mednarodnem sodelovanju (5. 3. 2024). Na **Kongresu ZBDS 2024** smo vodili okroglo mizo o mednarodnem povezovanju ter predstavili švedske dobre prakse (Elisabet Rundqvist).

Povezovanje s tujino:

- **Koordinirali smo podpis sporazuma s Litvo** (20. 5. 2024) za sodelovanje med slovenskimi in litovskimi knjižnicami.

Konference in publikacije:

- Organizirali smo **22. mednarodno konferenco potujočih knjižnic** (maj 2024) s poudarkom na evropskih dobrih praksah. Objavili več člankov v **Knjižničarskih novicah** o mobilnostih, mednarodnih projektih in nagradah ter prispevke na portalu **EPALE**.

Podpora slovenskim knjižnicam pri vključevanju v mednarodne projekte:

- primer vključitve Mariborske knjižnice k projektu **Senzorno branje za otroke s posebnimi potrebami** s knjižnico Šiauliai (Litva) in Ukraino.
- Pomagali smo **Mariborski knjižnici** pridobiti Erasmus+ akreditacijo (2024) in sodelovali pri prijavi projekta za izobraževanje odraslih. Svetovali smo **Knjižnici Milana Jarca Novo mesto** pri vzpostavitvi mednarodnega sodelovanja na področju javnih izposojevalnih platform za elektronske knjige.

- Erasmus+, sestanek/**svetovanje** s Polonco Kavčič in Miro Petrovič za prijavo Združenja splošnih knjižnice na **razpis Erasmus+ 2025** (21. 11. 2024) (predhodni pregled prijavnice, ocene evalvatorja, priporočila za uspešno pripravo prijave in vodenja projekta, pošiljanje dogovorjenih povezav).

Leto 2024 je bilo zaznamovano z intenzivnim vključevanjem v evropske projekte, krepitevijo mednarodnih partnerstev ter prenosom znanja v slovenski knjižnični sektor. S poudarkom na inovativnih pristopih (občanska znanost, digitalne platforme, trajnostni razvoj) in izmenjavi dobrih praks smo okrepili vlogo knjižnic kot kulturnih in izobraževalnih vozlišč.

Podrobneje so mednarodne aktivnosti opredeljene tudi pri vsebinah Kompetenčnega centra za izobraževanje knjižničarjev in strokovne javnosti in Kompetenčni center za področje mladinskega knjižničarstva, v okviru njihove dejavnosti.

Podrobnejše finančno poročilo o izvedeni kompetenčni vsebini

<i>Realizacija fiksnih programskih stroškov, ki so nastali kot posledica izvajanja kompetenčnih vsebin:</i>	znesek v EUR
stroški koordinacije izvajanja posebnih nalog zastopanja splošnih knjižnic pri mednarodnem sodelovanju	6.500,00
Stroški udeležbe na 32 nd EBLIDA Annual Council and Conference & NAPLE Annual Assembly 2024 & PL2030 (Lizbona, Portugalska)	1.250,00
Stroški udeležbe na medletnih satelitskih konferencah IFLA sekcij	1.500,00
Udeležba na sestanku skupine Lighthouse Libraries & OMC skupine (Bruselj, Belgija)	800,00
Stroški udeležbe na srečanjih OMC (Bruselj, Belgija; Varšava, Poljska)	1.200,00
Programski stroški skupaj	11.250,00 EUR

Obrazložitev porabe sredstev:

Stroški izvajanja posebnih nalog zastopanja splošnih knjižnic pri mednarodnem sodelovanju so bili povezani z neposrednimi zunanjimi izdatki, ki omogočajo aktivno fizično udeležbo predstavnikov Mestne knjižnice Ljubljana pri dejavnostih v okviru kompetenčne vsebine.

Ministrstvo za kulturo je v okviru izvajanja kompetenčnih vsebin izvajanje posebnih nalog zastopanja splošnih knjižnic pri mednarodnem sodelovanju podprla v skupni višini do 4.500 EUR.

32nd EBLIDA Annual Council and Conference & NAPLE Annual Assembly 2024 & PL2030 predstavnik NAPLE Forum (8.–10. 2. 2024, Lizbona, Portugalska)

Potni stroški (stroški prevoza, nočitve) 1.000,00 EUR

Kotizacija 250,00 EUR

Stroški udeležbe na IFLA Public Libraries, Metropolitan Libraries and Library Building and Equipment sections & ENSULIB Meeting (6.–8. 10. 2024, Barcelona, Španija)

slovenska članica odbora IFLA Sekcije ENSULIB

Potni stroški (stroški prevoza, nočitve) 600,00 EUR

Kotizacija 250,00 EUR

Stroški udeležbe na medletnem srečanju IFLA Sekcije knjižnic za otroke in mlade odrasle (25.–29. 3. 2024, Zagreb, Hrvaška)

slovenska članica odbora IFLA Sekcije knjižnic za otroke in mlade odrasle

Potni stroški (stroški prevoza, nočitve) 400,00 EUR

Kotizacija 250,00 EUR

Udeležba na sestanku skupine Lighthouse Libraries in srečanja OMC skupine Delovnega načrta za kulturo 2023 – 2026 (5.–7. 11. 2024, Bruselj, Belgija)

Potni stroški (stroški prevoza, nočitve) 800,00 EUR

Udeležba na dveh sestankih OMC skupine Delovnega načrta za kulturo 2023 – 2026 (13.–14. 2. 2024, Bruselj, Belgija & 5.–6. 6. 2024, Varšava, Poljska)
Potni stroški (stroški prevoza, nočitve) 1.200,00 EUR

Pripravili:

Člani delovne skupine za načrtovanje in izvajanje mednarodnih sodelovanj Mestne knjižnice Ljubljana ter Center za mednarodno sodelovanje MKL

Podpisana odgovorna oseba knjižnice izjavljam, da je izvedba posebnih nalog osrednje območne knjižnice v letu 2024 potekala v skladu s pogodbo, ter da so navedeni podatki točni in temeljijo na verodostojnih poslovnih listinah. Izjavljam, da imajo finančni podatki za podlago verodostojne knjigovodske listine in da je obračunska dokumentacija na vpogled v računovodstvu knjižnice.

Pripravila:

mag. Ana Zdravje, koordinatorka nalog območnosti
Tomaž Miško, vodja Slovanske knjižnice

Obvezna priloga:

Priloga 1: Poročilo o izvedbi programa izvajanja posebnih nalog OOK za leto 2024

Datum:
12. 2. 2025

žig

Podpis odgovorne osebe:
dr. Teja Zorko

Posebne priloge:

- Priloga 2: Katalog izobraževanj Učnega centra MKL 2024
- Priloga 3: Poročilo o projektih Poletavci in NajPoletavci 2024
- Priloga 4: Poročilo o objavljenih spletnih zbirkah knjižnic Osrednjeslovenskega območja na portalu Kamra v letu 2024
- Priloga 5: Poročilo: Natečaj »Zgodbe mojega kraja: Prva ljubezen« 2024
- Priloga 6: Seznam gradiva za projekte digitalizacije za širše območje pomembnega domoznanskega gradiva
- Priloga 7: Poročilo o 22. mednarodnem strokovnem posvetovanju in festivalu bibliobusov »Potujoča knjižnica kot knjižnični prostor«

Knjižnica: Mestna knjižnica Ljubljana
Številka pogodbe: 3340-24-091004

Priloga 1: Poročilo o izvedbi programa izvajanja posebnih nalog osrednje območne knjižnice za leto 2024

1. ZAGOTAVLJANJE POVEČANEGA IN ZAHTEVNEJŠEGA IZBORA GRADIVA IN INFORMACIJ

1.1 Načrtovani in realizirani prirast v številu naslovov in inventarnih enot

	število naslovov		število enot	
	načrtovano	doseženo	načrtovano	doseženo
A. OBVEZNI IZVOD				
Monografske publikacije		1.391		1.425
Serijske publikacije		586		662
Neknjižno gradivo		87		96
SKUPAJ		2.064		2.183
B. NAKUP				
Monografske publikacije	0	0	0	0
Serijske publikacije	0	0	0	0
Neknjižno gradivo	0	0	0	0
Podatkovne zbirke	1	1	1	1
od tega podatkovne zbirke:				
- nabavljene iz sredstev območnosti, dostopne iz lokacij knjižnic širšega območja	1	1	1	1
- nabavljene iz sredstev območnosti, z dostopom za člane knjižnic širšega območja izven lokacije knjižnic	1	1	1	1
SKUPAJ	1	1	1	1
SKUPAJ A + B		2.065		2.184

1.1.1 Realizirani prirast v številu naslovov po jeziku

	število naslovov	
	slov.	tuji jeziki
A. OBVEZNI IZVOD		
Monografske publikacije	1.281	110
Serijske publikacije	550	36
Neknjižno gradivo	70	17
SKUPAJ	1.901	163
B. NAKUP		
Monografske publikacije	0	0
Serijske publikacije	0	0
Neknjižno gradivo	0	0
Elektronski viri	0	0
SKUPAJ	0	0
SKUPAJ A + B	1.901	163

1.2 Podatkovne zbirke, ki jih OOK gradi za potrebe območja ali na nacionalnem nivoju (samostojno ali v sodelovanju z drugimi knjižnicami)

	skupaj	prirast
Število vsebinskih enot (gesel), ki so jih knjižnice območja prispevale v biografske podatkovne zbirke	-	-
Število vsebinskih enot (zapisov), ki so jih knjižnice območja prispevale na portal DOBREKNJIGE.SI	1.717	120
Število objavljenih digitalnih dokumentov z metapodatki na dLib.si za območje	120.841	686
Število objavljenih digitaliziranih strani dokumentov (skenogramov) na dLib.si za območje	349.248	6.677
Število objavljenih digitalnih dokumentov z metapodatki na KAMRI za območje	12.356	1.805
Število objavljenih digitaliziranih strani dokumentov (skenogramov) na KAMRI za območje	18.170	1.882

1.3 Člani ter posredovanje gradiva in informacij

Število vseh članov OOK	80.292
- od tega število članov širšega območja OOK	3.643
- delež prebivalcev širšega območja v članstvu območne knjižnice (%)	4,50%
Število izposojenih enot knjižničnega gradiva članom širšega območja	182.770
Število fizičnih enot gradiva, za končnega uporabnika brezplačno posredovanih po medknjižnični izposoji na območju (aktiva)	705
Število kopij dokumentov, za končnega uporabnika brezplačno posredovanih po medknjižnični izposoji na območju (aktiva)	0
Število za končnega uporabnika brezplačno elektronsko posredovanih dokumentov na območju (aktiva)	14
SKUPAJ AKTIVA	719
SKUPAJ IZPOSJOJA IN POSREDOVANJE	183.489

Uporaba podatkovnih zbirk, dostopnih na daljavo, ki jih OOK gradi sama in so pomembni za širše območje OOK - št. vpogledov	-	
Uporaba biografskih podatkovnih zbirk, ki jih OOK gradi sama ali v sodelovanju s knjižnicami na območju - št. vpogledov	-	
Uporaba portala DOBREKNJIGE.SI - št. vpogledov v zapise knjižnic območja	320.793	
Uporaba portala dLib.si - št. vpogledov v vsebinske enote knjižnic območja	4.658.926	
Uporaba portala Kamra - št. vpogledov v vsebinske enote knjižnic območja	328.225	
Uporaba storitve dostopa na daljavo izven lokacij knjižnice	iz celotnega območja OOK	od tega iz širšega obm. OOK
- število prijav	10.544	1.997
- število članov	618	155
Uporaba storitve dostopa na daljavo iz prostorov knjižnice		
- število prijav	10.544	1.997
- število članov	618	155
Uporaba e-knjig	prevzem	izposoja
- uporaba e-knjig (ponudnika EBSCO)	-	-
- uporaba e-knjig (drugi ponudniki, razen Biblos)	-	-

OPOMBA: Pridobljeni statistični podatki za dLib.si žal ne odražajo primerljivih podatkov s preteklimi leti, saj je v obdobju med avgustom in novembrom 2024 zabeležena pri določenih vrstah datotek do desetkrat višja statistika vpogledov kot bi jih sicer glede na dolgoletna povprečja lahko pričakovali.

2. STROKOVNA POMOČ KNJIŽNICAM NA OBMOČJU OOK

	število oblik		
2.1 Tematska svetovanja za območje OOK			
2.1.1 Strokovno usposabljanje zaposlenih iz knjižnic na območju OOK	1.055		
2.1.2 Promocija območnosti	42		
2.1.3 Sodelovanje z nacionalno knjižnico	2		
2.2 Vsebinska opredelitev in izbor projektov (območje OOK, država)	4		
2.2.1 - lastni projekti OOK za potrebe celotnega območja OOK	13		
2.2.2 - skupni projekti OOK v sodelovanju z drugimi knjižnicami območja	15		
2.2.3 - skupni projekti OOK v sodelovanju z drugimi OOK (nacionalni nivo)	9		
2.2.4 - skupni projekti mednarodnega sodelovanja	7		
2.3 Sodobne informacijske storitve za uporabnike, ki se izvajajo na posameznem območju ali v vsej državi	3		
2.4 Analize stanja razvitosti in potreb knjižnične dejavnosti, analize razvojnih potreb glede informacijske tehnologije, rač. sistemov in digitalizacije območju	3		
2.5 Razvoj in načrtovanje občinskih in medobčinskih knjižničnih mrež	1		
2.6 Izvajanje mentorstva za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva s širšega območja	4	[vnesite število oseb] 22	[št. ur. na udeležen.] 30
2.7 Sodelovanje s šolskimi knjižnicami na območju in skupen razvoj bibliopedagoških dejavnosti	278		
2.8 Knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na območju OOK	2		
2.9 Sodelovanje z drugimi območnimi knjižnicami	8		
2.10 Koordinacija ali izvedba mednarodnega sodelovanja na območju OOK	8		
2.11 Usklajevanje in načrtovanje vzdrževanja računalniških sistemov v osrednjih knjižnicah (OK) na območju OOK	2		

3. KOORDINACIJA ZBIRANJA, OBDELAVE IN HRANJENJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA

3.1 Načrtovanje in koordinacija pridobivanja domoznanskega gradiva za knjižnice na območju	-
3.2 Informiranje zavezancev za obvezni izvod	11
3.3 Posredovanje informacij o zavezancih za obvezni izvod nacionalni knjižnici	-
3.4 Seznanjanje uporabnikov z domoznanskimi zbirkami (v sorodnih kulturnih zavodih, zlasti muzejih in arhivih) na območju OOK	6
3.5 Izvajanje digitalizacije	33
3.6 Domoznanski projekti	2

4. USMERJANJE IZLOČENEGA (ODPISANEGA) KNJIŽNIČNEGA GRADIVA IZ OBMOČJA

Prejeto izločeno (odpisano) gradivo iz osrednjih knjižnic na območju	št. seznam.	št. enot	št. izbranih enot
SKUPAJ: izv. 171	3	171	0

Datum: 12. 2. 2025

PRILOGA 2: Katalog izobraževanj Učnega centra MKL 2024

https://www.mklj.si/wp-content/uploads/2024/01/Katalog_Ucnega_centra_MKL_2024.pdf

PRILOGA 3: Poročilo o projektih Poletavci in NajPoletavci 2024

1. Namen in cilji

Projekta sta namenjena otrokom in mladim med sedmim in šestnajstim letom starosti. Glavni cilji so:

- spodbujanje bralnih navad v času poletnih počitnic,
- izboljšanje bralnih veščin pri otrocih (začetnikih v branju in pri samostojnih bralcih),
- obiskovanje knjižnice med počitnicami.

2. Povzetek projekta v Mestni knjižnici Ljubljana

Poletno branje je potekalo od 10. junija do 10. septembra. Štirinajsto leto zapored smo naše bralne koticke opremili s promocijskim gradivom in izpostavili dobre knjige za vse poletne bralce. Otroci med 7. in 12. letom starosti so sami izbirali, kar so brali trideset dni pol ure na dan. Mladi od 13 do 16 let so prebrali tri knjige in se o njih razpisali na naši spletni strani. Vsi so si prislužili priznanje in majico ter možnost za sodelovanje v nagradnem žrebanju.

Pripravili smo program za izvedbo zaključne prireditve Dneva za Poletavce, letošnja tema je bila narava, in pridobili dovoljenje za izvedbo na Trgu Franceta Štiglica. Dan za Poletavce smo izvedli v petek, 20. septembra 2024. Na prireditvi je 427 Poletavcev prevzelo priznanje in majice. Za NajPoletavce smo organizirali voden sprehod na Rožnik v sredo, 25. septembra 2024, ob 17. uri. Dogodka se je udeležilo 9 NajPoletavcev (Najprej smo želeli izvesti 3 sprehode in je bilo prijavljenih 45 NajPoletavcev, zaradi slabega vremena smo lahko izvedli samo 1 sprehod.).

Poletavci, ki se prireditve niso udeležili, so lahko priznanja in majice prevzeli v knjižnici, kjer so oddali svoj bralni seznam še 1 mesec po obvestilu, ki so ga prejeli po e-pošti. Tistim, ki jih do sredine novembra ne bodo prevzeli, bomo poslali po pošti. Ravno tako smo po pošti poslali tistim, ki so seznam oddali preko spletnega obrazca, e-pošte ali navadne pošte. NajPoletavcem smo priznanja in majice poslali po pošti.

3. Rezultati v Mestni knjižnici Ljubljana

Pol ure na dan je trideset dni med počitnicami bralo **1397** Poletavcev, 27 izmed njih iz tujine (25 iz Proseka, Italija in 2 iz Berlina, Nemčija), tri knjige pa je prebralo in svoje vtise na naši spletni strani zabeležilo **138** NajPoletavcev. Skupaj smo zabeležili **1535** vseh poletnih bralcev – to je največje število sodelujočih, odkar smo leta 2011 pričeli izvajati projekt.

Tabela 1: Število Poletavcev in NajPoletavcev v MKL po letih trajanja projekta

Leto	Število Poletavcev	Število NajPoletavcev	SKUPAJ
2011	375	/	375
2012	436	/	436
2013	666	/	666
2014	782	/	782
2015	838	67	905
2016	728	50	778
2017	673	56	729
2018	732	81	813

2019	736	100	836
2020	593	91	683
2021	787	75	862
2022	1017	101	1118
2023	1211	128	1337
2024	1397	138	1535

Tabela 2: Število Poletavcev po spolu in starosti v MKL 2024

Mestna knjižnica Ljubljana, Poletavci				
Starost	Deklice	Dečki	Skupaj	%
(6) let	13	11	24	2
7 let	86	63	149	11
8 let	128	104	232	17
9 let	137	112	249	18
10 let	157	108	265	19
11 let	169	104	273	20
12 let	111	67	178	13
(13) let	15	12	27	2
Skupaj	816	581	1397	100
%	58	42	100	

Tabela 3: Število NajPoletavcev po spolu in starosti v MKL 2024

Mestna knjižnica Ljubljana, Najpoletavci				
Starost	Dekleta	Fantje	Skupaj	%
13 let	45	18	63	46
14 let	41	17	58	42
15 let	8	3	11	8
16 let	4	2	6	4
Skupaj	98	40	138	100
%	71	29	100	

V letu 2024 se nam je pridružilo za 15,36 % več Poletavcev kot leto prej. NajPoletavcev je bilo več za 7,81 %. Razmerje med spoloma je pri projektu Poletavci v prid dekletom v razmerju približno 60:40. Pri projektu NajPoletavci pa je razmerje podobno kot lani še večje, in sicer 70:30.

Tabela 4: Število oddanih bralnih seznamov na posameznih lokacijah v letih med 2018 in 2024

Lokacija	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
E-pošta	495	344	288	61	126	69	82
Knjižnica Otona Župančiča	117	102	161	63	36	66	53
Knjižnica Šiška	108	75	74	54	42	64	63
Knjižnica Bežigrad	75	71	66	58	44	69	76
Knjižnica Prežihov Voranc	61	50	44	49	42	58	69
Knjižnica Jožeta Mazovca	60	21	20	13	14	15	27
Knjižnica Šentvid	55	39	21	25	21	27	26
Knjižnica Rudnik	44	25	32	23	16	18	21
Pošta	34	171	7	210	29	60	72
Knjižnica Polje	34	31	35	21	20	21	18
Knjižnica Grba	29	26	21	24	23	18	13
Knjižnica Fužine	26	20	35	26	23	35	31
Knjižnica Jurij Vega	25	26	6	0	27	39	34
Knjižnica Škofljica	25	19	10	6	7	9	4
Spletni obrazec	23	31	29	21	16	21	10
Knjižnica Vodice	22	20	19	19	13	16	18
Knjižnica Črnuče	20	18	22	13	12	17	10
Knjižnica dr. France Škerl	20	15	23	23	23	25	20
Knjižnica Rog	15	/	/	/	/	/	/
Knjižnica Zadvor	14	23	19	12	11	15	11
Knjižnica Glinškova ploščad	14	12	18	12	14	23	13
Knjižnica Frana Levstika	12	12	5	8	4	6	3
Knjižnica Jarše	12	9	12	1	3	6	6
Knjižnica Brezovica	12	4	6	6	2	10	12
Knjižnica Savsko naselje	11	11	13	8	4	5	2
Knjižnica Zalog	10	8	6	8	7	6	11
Knjižnica Horjul	7	4	1	1	4	5	4
Knjižnica Gameljne	5	5	11	14	3	6	4
Potujoča knjižnica	5	3	4	0	0	0	0
Knjižnica Ig	4	6	3	2	1	4	12
Knjižnica Dobrova	2	4	5	2	0	0	0
Knjižnica Podpeč	1	3	1	4	6	3	5
SKUPAJ	1395	1211	1017	787	593	736	732

4. Nagrade, glavna nagrajenca in donatorji

V nagradnem žrebanju smo podelili dve glavni nagradi:

- nahrbtnik je prejel Edgar Lah,
- knjigo je prejela Tine Celarec,
- bralnik je prejela Ema Vrhovec.

Tabela 5: Seznam donatorjev in njihovih donacij, ki smo jih pridobili v Mestni knjižnici Ljubljana

Artikel	Opis	Darovalec
Glavna nagrada (za 20 knjižnic)	20 x nahrbtnik	Hervis, d. o. o.
Glavna nagrada (za 20 knjižnic)	20 x knjiga	Mladinska knjiga
Glavna nagrada	1 x bralnik	Beletrina/Biblos
Ostale nagrade	4 x knjiga	Umco
Ostale nagrade	4 x knjiga	Hart
Ostale nagrade	3 x knjiga	Morfemplus
Ostale nagrade	7 x knjiga	Hiša Knjig
Ostale nagrade	2 x igrača	Tojeto
Ostale nagrade	5 x vstopnica	Prirodoslovni muzej
Ostale nagrade	20 x vstopnica	Pustolovski park Geoss
Ostale nagrade	8 x vstopnica	Botanični vrt
Ostale nagrade	12 x vstopnica	Šport Ljubljana
Ostale nagrade	darilni bon	Gostilna Ledinek
Ostale nagrade	darilni bon	Planinski dom Rašiške
Ostale nagrade	12 x komplet za vrtnarjenje	Tosama
Ostale nagrade	2 x naglavna lučka, 4 x trak za ušesa,	Iglu Sport
Ostale nagrade	5 x steklenica za vodo	Flaška
Ostale nagrade	3 x blok, 3 x majica	ZOO
Ostale nagrade	čaji	Cha
Ostale nagrade	čaji	Hiša začimb
Ostale nagrade	oreščki in suho sadje	Odlično
Ostale nagrade	sadje	Sadje v pisarni

5. Sodelujoči

Mestna knjižnica Ljubljana je nosilka projektov, sodelujejo tudi: Cankarjeva knjižnica Vrhnika, Goriška knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica, Knjižnica A. T. Linhartaradovljica, Knjižnica Brežice, Knjižnica Črnomelj, Knjižnica Domžale, Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič, Knjižnica Josipa Vošnjaka Slovenska Bistrica, Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica, Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik, Knjižnica Litija, Knjižnica Logatec, Knjižnica Medvode, Knjižnica Miklova hiša Ribnica, Knjižnica Šentjur, Lavričeva knjižnica Ajdovščina, Ljudska knjižnica Metlika, Občinska knjižnica Jesenice in Študijska knjižnica Celovec. Vse sodelujoče knjižnice (v nadaljevanju knjižnice) organiziramo lastne zaključne prireditve v svojem kraju.

Pomembno vlogo pri izvedbi projekta imajo tudi učitelji dopolnilnega pouka slovenščine v tujini (Italija in Nemčija), šolski knjižničarji OŠ v lokalnem okolju in donatorji (glej Tabela 5).

6. Izvedene naloge koordinacije

V Mestni knjižnici Ljubljana skrbimo za redno obveščanje vseh kontaktnih oseb iz knjižnic in urejanje medsebojnih administrativnih zadev. Ves čas smo na voljo za svetovanje in se trudimo prilagajati oz. odzvati na pobude, kljub temu da se potrebe vsake knjižnice razlikujejo glede na lokalno okolje, naloge pri izvedbi obeh projektov in notranje delovanje vsake posamezne knjižnice. Naročeno gradivo pošljemo po pošti na lastne stroške. Krili smo tudi stroške nakupa majic za otroke, ki so v določeno knjižnico poslali seznam, niso pa bili njihovi člani, ker so prihajali iz drugega, a knjižnici najbližjega kraja. Skrbimo za skupno promocijo in priskrbimo glavne nagrade za Poletavce in NajPoletavce.

V letu 2024 smo za vse knjižnice pripravili:

- plakate (B2 in A3), zgibanke (tiskane in v e-obliki za vsako knjižnico posebej z njihovimi kontaktnimi podatki), balone, magnete in priponke, priznanja za otroke in mlade (tiskana), obrazec za poročanje,
- majice za otroke in odrasle,
- 20 glavnih nagrad za Poletavce in 20 za NajPoletavce,
- pravila nagradnega žrebanja in skupno poročilo o izvedbi.

7. Skupni rezultati

V vseh knjižnicah skupaj smo letošnjim Poletavcem in NajPoletavcem podelili **4.818** majic in priznanj (**4.184** Poletavcev in **634** NajPoletavcev). V primerjavi z letom 2022 beležimo skoraj četrtino (23,67 %) več poletnih bralcev (2023: 4.352 poletnih bralcev, od tega 3.828 Poletavcev in 524 NajPoletavcev).

Tabela 6: Število vseh poletnih bralcev v knjižnicah po spolu in povprečje na posamezno enoto

2024	Število Poletavcev	Število NajPoletavcev
Cankarjeva knjižnica Vrhnika	122	28
Goriška knjižnica Franceta Bevka	126	29
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica	207	30
Knjižnica Brežice	158	49
Knjižnica Črnomelj	60	13
Knjižnica Domžale	49	13
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	170	23
K. Josipa Vošnjaka Slov. Bistrica	261	39
Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica	214	57
Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik	191	33
Knjižnica Litija	74	16
Knjižnica Logatec	200	35
Knjižnica Medvode	136	26
Knjižnica Miklova hiša Ribnica	286	45
Knjižnica Šentjur	129	7
Lavričeva knjižnica Ajdovščina	335	47
Ljudska knjižnica Metlika	69	8
Mestna knjižnica Ljubljana	1397	138

Občinska knjižnica Jesenice	49	11
Študijska knjižnica Celovec	0	0
skupaj Poletavcev, skupaj NajPoletavcev	4.184	634
skupaj vseh poletnih bralcev	4.818	

Tabela 7: Skupno število Poletavcev po spolu in starosti

Poletavci 2024 – vse knjižnice				
Starost	Ž	M	Skupaj	%
(6) let	41	44	85	2
7 let	273	197	470	11
8 let	360	304	664	16
9 let	406	304	710	17
10 let	494	332	826	20
11 let	493	307	800	19
12 let	338	233	571	14
(13) let	29	29	58	1
Skupaj	2434	1750	4184	100
%	58	42	100	

Tabela 8: Skupno število NajPoletavcev po spolu in starosti

NajPoletavci 2024 – vse knjižnice				
Starost	Ž	M	Skupaj	%
(12) let	21	4	25	4
13 let	204	92	296	47
14 let	152	68	220	35
15 let	46	16	62	10
16 let	16	9	25	4
17 let	2	4	6	1
Skupaj	441	193	634	100
%	70	30	100	

Največ Poletavcev je starih deset let, največ NajPoletavcev pa trinajst let. Razmerje med obema spoloma je pri Poletavcih v razmerju približno 58:42 v prid deklicam, pri NajPoletavcih je to razmerje skoraj 70:30.

8. Promocija

Cankarjeva knjižnica Vrhnika:

spletna stran naše knjižnice (<https://ckv.si/>)

Facebook stran Cankarjeve knjižnice Vrhnika,

objave v lokalnem časopisu Naš časopis,

plakati v dislocirani enoti Borovnica in v šolskih knjižnicah: OŠ Ivana Cankarja Vrhnika, OŠ Antona Martina Slomška Vrhnika, OŠ Log-Dragomer, POŠ Bevke.

sistemska obvestila naših uporabnikov po elektronski pošti, Instagram.

Knjižnica Domžale

Spletna stran Knjižnice Domžale <https://www.knjiznica-domzale.si/Oddelki/Oddelek-za-otroke-in-mladino/Spodbujanje-branja>, lokalno časopisje, Domžalec.si, Facebook, X, Instagram, Počitniški bilten 2024 – Kje bom za poletne počitnice <https://www.domzale.si/post/944580>, k sodelovanju pri obeh projektih so bili vabljeni tudi osnovnošolci s področja občin Domžale, Mengeš, Moravče, Šentvid pri Lukovici in Trzin preko ravnateljev, e-asistentov posameznih šol naštetih območij.

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica:

spletna stran KJUC, facebook KJUC, Slivniški pogledi

Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik:

Spletna stran KFBK:

<https://www.kam.sik.si/Novice/ArtMID/4437/ArticleID/11574/Dan-za-Poletavce-in-NajPoletavce-v-Arboretumu-Volcji-Potok>

<https://www.kam.sik.si/Novice/ArtMID/4437/ArticleID/11564/Napovednik-dogodkov-v-septembru-2024>

<https://www.kam.sik.si/Novice/ArtMID/4437/ArticleID/11544/Napovednik-dogodkov-v-juliju-in-avgustu-2024>

<https://www.kam.sik.si/Novice/ArtMID/4437/ArticleID/11534/Poletje-s-Poletavci-in-NajPoletavci>

Knjižnica Litija:

O projektu smo objavljali v lokalnih glasilih, Litijski občan in Krajevne novice Občine Šmartno pri Litiji. Sodelujemo tudi z novim portalom na youtube, V centru, kjer so objavili napoved dogodka 17. 9.

Knjižnica Logatec:

Predvsem v socialnih medijih Facebook, Instagram, knjižnični mesečni napovednik, spletna stran, stran Moja občina.

Knjižnica Medvode:

Družabna omrežja Knjižnice Medvode (FB, Twitter, Instagram), spletna stran Knjižnice Medvode, lokalno glasilo Sotočje.

Mestna knjižnica Ljubljana:

Objave:

- 2024-07-06 V muzeju in med knjižnimi policami_Radijski ringaraja.-Radioprvi
- 2024-09-21 Ali sploh še beremo in zakaj?_oddaja Hudo!.-Radioprvi
- 2024-06-25 Poletno branje_Poletavci_Zgodbe mojega kraja_oddaja Dobro jutro.-RTVSLO (1:24:18)

Na projekt smo opozarjali:

- na domači spletni strani in družbenih omrežjih MKL ter zaslonih v knjižnicah;
- na spletnih in družabnih straneh: nekatere OŠ v Ljubljani in vse sodelujoče knjižnice
- s promocijskimi materiali MKL, ki smo jih delili v vseh knjižnicah, sorodnih zavodih;
- osebno in elektronsko poslovnim partnerjem in morebitnim zainteresiranim organizacijam za sodelovanje ali doniranje.

9. Težave pri izvedbi

Cankarjeva knjižnica Vrhnika: Pri izvedbi projekta nismo imeli posebnih težav.

Knjižnica Domžale:

Vedno so zamudniki pri oddajanju zgibank.

Želeli bi si teden dni dodatnega časa od uradnega roka oddaje zgibank, da lažje zberemo zgibanke tudi iz enot in zberemo podatke za oddajo. Zaposleni delamo praviloma tudi na oddelkih in ne izključno na projektih.

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica: Ob koncu smo ugotovili primanjkljaj poslanih majic, a smo zadevo z MKL uspešno rešili.

Problem postaja številčnost (Naj)Poletavcev, saj Kulturni dom Cerknica (za zaključek akcij) postaja premajhen.

Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik: Zagotovitev nagrad sodelujočim.

Knjižnica Litija: /

Knjižnica Logatec: V letošnjem letu ni bilo posebnih težav, saj smo bili glede roka oddaje bralnih seznamov bolj striktni.

Knjižnica Medvode: Bralne sezname vsako leto odda več otrok. Težave imamo, ker je dvorana, kjer imamo prireditve že premajhna, če z vsakim otrokom pride še spremljevalec.

10. Predlogi za 2024

Cankarjeva knjižnica Vrhnika: /

Knjižnica Domžale: Glej zgoraj – več časa za oddajo podatkov.

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica: Hvala za skupno vodenje in nadaljevanje projekta.

Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik: /

Knjižnica Litija: Kot zanimivost: letos smo imeli primer, ko sta dve Poletavki vrnili več seznamov: ena 6, druga 5. Ker se nam je to zdelo potrebno izpostaviti, sta dobili knjižni nagradi in Merci.

Knjižnica Logatec: Ta trenutek nimamo kakšne primerne ideje, važno nam je, da se spodbuja Branje.

Knjižnica Medvode: Želimo si tudi malo bolj bogate glavne nagrade.

Mestna knjižnica Ljubljana: V februarju 2025 načrtujemo skupni sestanek vseh vodij projektov iz posameznih knjižnicah.

Veseli smo, da nam je tudi letos uspelo pridobiti nagrade za vse sodelujoče knjižnice tako za Poletavce kot za NajPoletavce (Hervis in Mladinska knjiga). Iskrena zahvala vsem kolegicam iz sodelujočih knjižnic za vašo dobro voljo, za ideje in pozitiven pristop do medsebojnega sodelovanja. Vaše delo je pomembno prispevalo k prepoznavnosti in rasti obeh projektov. Tudi vnaprej si želimo, da bi skupaj rastle in se povezovali. Zahvaljujemo se vsem knjižničarjem, vodjem projektov v posameznih knjižnicah, direktorjem knjižnic in donatorjem za podporo obeh projektov in za uresničevanje našega pomembnega skupnega cilja.

V Ljubljani, 25. oktober 2024

Pripravila in združila: Lavra Tinta

Priloga 1: Kratka vsebinska poročila o izvedbi v posameznih knjižnicah

Cankarjeva knjižnica Vrhnika:

Pri projektu smo leto sodelovali že trinajstič, tako da je poletno branje za Poletavce in NajPoletavce v naši knjižnici že dobro utečeno. 10. junija 2024 smo obesili plakate ter začeli razdeljevati letake za beleženje branja. Oboje smo razdelili tudi po osnovnih šolah. Izpolnjene bralne sezname smo zbirali do torka, 10. septembra 2024. Vse sodelujoče smo po elektronski pošti povabili na zaključno prireditev: Dan za Poletavce in NajPoletavce, ki je bil v petek, 27. septembra 2024 v Cankarjevem domu na Vrhniki. Letos je projektu sodelovalo 150 otrok, od tega 122 Poletavcev in 28 Najpoletavcev.

Ogledali smo si stand-up predstavo »Ena bolha za pomoč« v izvedbi Zavoda Frnikola. Sledilo je žrebanje nagrad. Poleg dveh nagrad, ki jih je za nas pridobila MKL (nahrbtnik za Poletavce in mladinski roman za Najpoletavce), smo pridobili še nekaj donacij in darilnih bonov lokalnih sponzorjev (darilni boni za pice, sladoled, burgerje, tortice), podarili pa smo tudi lepo število knjig, beležk, priponk in trajnostnih vrečk za knjige, ki jih je prispevala naša Cankarjeva knjižnica Vrhnika. Skupaj smo razdelili kar 40 nagrad! Glavno nagrado – dva darilna bona, vsak v rednosti 30 evrov – je prispevala Mladinska knjiga, enota Vrhnika.

Knjižnica Domžale

Letos smo se prvič pridružili sodelujočim pri projektih Poletavci in NajPoletavci. Glede na to, da smo imeli pred tem svoje podobne projekte, je projekt tekel tekoče, brez posebnih zapletov, zgibanke smo pravočasno začeli promovirati tako v Domžalah kot tudi v ostalih enotah knjižnice. Sodelovanje z vami je bilo brez pripomb, vesela sem za opozorila o zaključku in oddaji podatkov.

Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica:

Poletavce smo izvajali sedmo leto zapored, NajPoletavce četrto.

Vsa leta je z njimi kot vodja projekta Anita Leskovec.

Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik:

Zaključek smo pripravili v Arboretumu Volčji Potok. Vsebina: pripovedovanje pravljic o drevesih, predstavitev knjige Čudežna drevesa (Malinc, 2024).

Vabilo na prireditev je v prilogi poročila.

Naši sponzorji:

- Arboretum Volčji Potok: brezplačen vstop v park za vse družine sodelujočih na dan prireditve in brezplačne najem prostora (Spodnji Angleški park).
- Zavod za turizem in šport Kamnik: 5 knjig Pokažem se fantu v pisanem gvantu.
- Breda Podbrežnik in založba Malinc: 3 knjige Čudežna drevesa (2024).
- KFBK: 5 iger Kamniški spomin na pesnika.
- KFBK: majice za vse sodelujoče.
- HERVIS (nahrbtnik, glavna nagrada za Poletavce) in
- Mladinska knjiga (knjiga, glavna nagrada za NajPoletavce).

Knjižnica Litija:

Zaključni dogodek smo pripravili na dan zlatih knjig, 17. 9. V goste smo povabili Teater Cizamo, s predstavo Ranocelnik. Vreme za sladoled ni bilo primerno, zato smo na koncu razdelili mini čokolade, bonbone, »poletavske« balone ...

Knjižnica Logatec:

Projekt smo izvedli na podoben način kot prejšnja leta. Za promocijo projekta smo se povezali z okoliškimi osnovnimi šolami, ki so tudi same, s pomočjo šolskih knjižničark, izkazale veliko zanimanje za promocijo Poletavcev. Veseli nas, da je bil tudi odziv NajPoletavcev dovolj dober. Letos so vsi Poletavci in NajPoletavci v vrečkah dobili majice in priznanja. Na prireditvi pa smo izžrebali še naslednje nagrade: Mercator EMBA (kakav in sladki greh), HERVIS je podelil

nahrbtnik, polet v vetrovniku je podelil Aerodium Logatec, Čupakabra frizerski atelje in brivnica (otroško striženje), Bazen Logatec (karte za obisk bazena), Dr. Gorkič (prehranska dopolnila in medicinski pripomočki), Pizzeria Bolero (boni za pice), Grajski park Vitez (vrednostni boni). Prireditev smo izvedli v sodelovanju z vsestranskim avtorjem Matjažem Pikalom. Žal smo jo zaradi slabega vremena izvedli v dvorani in ne na ploščadi pred knjižnico, kakor je bilo načrtovano. Po pozdravu direktorice Knjižnice Logatec Tine Musec se je pričel literarno glasbeni in tudi gledališčni dogodek s sodelovanjem naših bralcev. Prireditev smo zaključili z žrebom nagrad in s skupinsko fotografijo.

Knjižnica Medvode:

V Knjižnici Medvode smo v soboto, 21. septembra 2024, uspešno zaključili 8. sezono bralnega projekta Poletavci/Najpoletavci poletni bralci, katerega namen je promocija branja. Knjižničarji si namreč želimo, da bi otroci in mladi čim več brali in tako razvijali besedni zaklad, domišljijo ter vedenje, in to ne samo med šolskim letom, temveč tudi med poletnimi počitnicami.

Tako kot lansko leto smo tudi letošnje zaključno prireditev Dan za Poletavce in NajPoletavce izvedli v Kulturnem domu Medvode. Otroci so si tako prireditev, ki jo je vodila knjižničarka in vodja projekta Poletavci/NajPoletavci v Knjižnici Medvode Mirjam Slanovec, ogledali v pravem gledališču in ob tem vidno uživali. Vrhunec dogajanja je bil nastop gledališča Zavod Frnikola z interaktivno predstavo »Ena bolha za pomoč«. Gre za čisto pravo »stand up« predstavo za otroke, ki vzpodbuja domišljijo, kreativnost, igrivost ter predvsem željo po branju in odkrivanju novih zgodb! Smeha nam res ni primanjkovalo. Sledilo je podelitev glavnih nagrad in nagradno žrebanje preostalih nagrad. Na koncu smo otrokom podelili vrečke s priznanjem, majico in knjižno nagrado.

Presegli smo lanski rekord, saj je v bralni akciji sodelovalo 286 Poletavcev in 45 NajPoletavcev. Vseh 331 udeležencev je prejelo vrečko s priznanjem, majico in nagradami donatorjev.

Priloga 4: Poročilo o objavljenih spletnih zbirkah knjižnic Osrednjeslovenskega območja na portalu Kamra v letu 2024

Osrednja območna knjižnica: Mestna knjižnica Ljubljana

Poročilo o izvajanju programa aktivnosti na področju območnega uredništva portala Kamra 2024

Območno uredništvo

- Knjižnicam našega območja smo svetovali pri oblikovanju digitalnih zbirk, vnosu vsebin ter urejanju avtorskih pravic.
- Udeležili smo se dveh sestankov (videokonferenc) regijskih urednikov (18. 4. 2024 in 4. 10. 2024), tretjega strokovnega srečanja domoznancev (13. junij 2024, Ptuj) ter osmega festivala domoznanstva »Domoznanstvo, knjižnice in javnosti«. (25. 10. 2024, Murska Sobota), kjer smo sodelovali s predstavitvijo prispevka Domoznanski projekti MKL - Slovanske knjižnice in njihova prepoznavnost, ki je bil objavljen tudi v zborniku (avtorici Erika Marolt, Vesna Trobec).
- Pripravili in izvedli smo domoznanski natečaj Zgodbe mojega kraja, ki je potekal od 1. junija do 31. oktobra 2024. Prejeli smo 45 zgodb iz vse Slovenije. Žirija je izbrala 10 najboljših, ki smo jih nagradili z nagradami donatorjev. Informacije o natečaju ter 10 nagrajenih zgodb smo objavili v obliki [digitalne zbirke](#) na portalu Kamra.

Pridobivanje vsebin in partnerjev

- Objavili smo 33 novic (od tega 17 v MKL), 32 digitalnih zbirk (od tega 16 v MKL) in 2197 multimedijskih elementov (od tega 552 v MKL).

Digitalne zbirke, objavljene v letu 2024:

Mestna knjižnica Ljubljana

1. [Prvi jugoslovanski vsesokolski zlet v Ljubljani 1922](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Obrazi prestolnice. (Zbirka je bila vnesena do konca leta 2023, dokončana, pregledana in objavljena pa v začetku leta 2024. Vsebinsko spada v leto 2023, vendar je v uradni statistiki zabeležena v letu 2024.)
2. [Stritarjeva ulica v Ljubljani](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Obrazi prestolnice. (Zbirka je bila vnesena do konca leta 2023, dokončana, pregledana in objavljena pa v začetku leta 2024. Vsebinsko spada v leto 2023, vendar je v uradni statistiki zabeležena v letu 2024.)
3. [Litostroj, nekdanji industrijski velikan](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.
4. [Ljubljanski spomeniki posvečeni književnikom](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Obrazi prestolnice
5. [»Dokler bo papirnica, bo dela za vse. Nihče ne bo lačen ...«](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes. Gradivo je prispevala članica kulturno-umetniškega društva, ki deluje na vzhodu Ljubljane.
6. [Vseslovanski gasilski kongres v Ljubljani leta 1930](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Obrazi prestolnice
7. [Zgodbe mojega kraja: prva ljubezen - zaključek natečaja](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.
8. [Franc Stupica \(1868-1935\), trgovec in posestnik v Ljubljani in na Viru pri Domžalah](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Obrazi prestolnice
9. [Ljubljana moje mladosti \(1. sezona\)](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Obrazi prestolnice
10. [Ljubljana moje mladosti \(2. sezona\)](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Obrazi prestolnice
11. [Člani rodbine Haus v Ljubljani](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes. Gradivo je prispeval ljubiteljski zgodovinar.
12. [Ljubljanski podjetnik Ivan Knez \(1853-1926\)](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Obrazi prestolnice
13. [Letalski miting v Polju pri Ljubljani junija 1927](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Obrazi prestolnice
14. [Motoristična dirka od Zgornje Šiške do Podrožnika novembra 1938](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Obrazi prestolnice
15. [Ivo \(Ivan\) Pintarič, bibliotekar in pravnik](#) Zbirka je nastala v okviru projekta Obrazi prestolnice

<p>16. Motociklistična dirka na Ljubljanski grad leta 1938 Zbirka je nastala v okviru projekta Obrazi prestolnice</p> <p>Cankarjeva knjižnica Vrhnika</p> <p>1. Vrhnika med 1. svetovno vojno v objektivu Petra Nagliča Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes. (Zbirka je bila vnesena do konca leta 2023, dokončana, pregledana in objavljena pa v začetku leta 2024. Vsebinsko spada v leto 2023, vendar je v uradni statistiki zabeležena v letu 2024.)</p> <p>2. 30 let prireditve Cankarjev laz Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>Knjižnica Domžale</p> <p>1. Vera Terstenjak - domžalska akademska slikarka Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes</p> <p>2. Mengeška godba: 140-letnica delovanja Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>3. Kulturne poti združujejo: Domžale nekoč Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>4. Godba Domžale: 140-letnica najstarejšega domžalskega društva Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>5. 100 let Pihalne godbe Moravče Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>6. Močvirja, jih želimo ohraniti? Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>7. Poezija zdravi 2024 - literarni natečaj Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik</p> <p>1. Komu častitih bralcev ni znan kamniški Mali grad? Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>2. Peter Pavel Glavar med nami: Glavarjeva zapuščina v Komendi Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>Knjižnica Litija</p> <p>1. Glasujmo ZA našo skupno prihodnost: občinski samoprispevki v Litiji Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>2. Partizanski napad na most Pogonik Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>Knjižnica Medvode</p> <p>1. Razstava študijskih del Tomaža Hostnika, ustanovnega člana zasedbe Laibach Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>Mestna knjižnica Grosuplje</p> <p>1. Krajevna skupnost Višnja Gora Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>2. Krajevna skupnost Šmarje – Sap Zbirka je nastala v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p> <p>Knjižnica Jožeta Udoviča Cerknica:</p> <p>1. Podobice Digitalna zbirka je bila v letu 2024 dopolnjena s podzbirko Romarske podobice. Nastala je v okviru projekta Moj kraj nekoč in danes.</p>
Usposabljanje vnašalcev vsebin
/
Promocija
Portal Kamra smo promovirali v okviru domoznanskega natečaja Zgodbe mojega kraja (v Delu (generacija plus), na Radiu Slovenija Prvi program (Oddaja Storž) televizijski oddaji Dobro jutro (RTV Slovenija), spletni strani MKL, portalu slovenskih splošnih knjižnic, na spletnih straneh knjižnic regije, z Googlovimi oglasi itd. S plačljivimi oglasi smo oglaševali na displejih LPP ter na IG in FB straneh Mestne knjižnice Ljubljana. Posebej velja izpostaviti predstavitev natečaja v televizijski oddaji Dobro Jutro in oddajah Storž na Radiu Slovenija Prvi program (sklop intervjujev z nagrajenci natečaja).

Datum: 17. 1. 2025

Pripravila: Erika Marolt

Priloga 5: Poročilo: Natečaj »Zgodbe mojega kraja: Prva ljubezen« 2024

Cilji:

- Povezovanje knjižnic z lokalno skupnostjo.
- Spodbujanje starejših k ustvarjalnosti.
- Zbiranje spominov na vsakdanje življenje nekoč.
- Promoviranje pomembnosti kulturne dediščine.

Povzetek:

Mestna knjižnica Ljubljana je v sodelovanju s knjižnicami Osrednjeslovenskega območja pripravila natečaj za najboljšo zgodbo z naslovom Zgodbe mojega kraja: prva ljubezen, ki je potekal od 1. junija do 31. oktobra 2024. Namenjen je bil vsem, ki so dopolnili 60 let in radi pišejo. Starejše smo povabili, da nam pošljejo kratko, resnično zgodbo iz preteklosti svojega kraja, povezano s spomini na prvo ljubezen, pa naj je bila ta mladostna simpatija, štirinožni prijatelj ali pristočasna aktivnost. Udeleženci so lahko sodelovali z le eno zgodbo, napisano v slovenskem jeziku, ki je obsegala najmanj eno in največ pet strani. Oddati jo je bilo mogoče tipkano na naslov Mestna knjižnica Ljubljana, Kersnikova 2, 1000 Ljubljana, s pripisom »za natečaj Zgodbe mojega kraja« ali v elektronski obliki na mojkraj@mkjlj.si. Prispevke je v novembru 2024 ocenjevala žirija in izbrala deset najboljših, ki so bili nagrajeni in objavljeni na spletni strani Mestne knjižnice Ljubljana (www.mkjlj.si) ter na portalu digitalizirane kulturne dediščine slovenskih pokrajin Kamra (www.kamra.si). Nagrade smo podelili na zaključni prireditvi natečaja, ki je potekala 5. decembra 2024 ob 16.30 uri v prostorih Slovanske knjižnice.

Člani neformalne delovne skupine za domoznanski natečaj:

- Anja Frković Tršan (Mestna knjižnica Ljubljana),
- Kristina Galun (Knjižnica Domžale),
- Milena Glušič (Knjižnica Franceta Balantiča Kamnik),
- Gašper Hudolin (Mestna knjižnica Ljubljana),
- Erika Marolt (Mestna knjižnica Ljubljana),
- Nataša Oblak Japelj (Cankarjeva knjižnica Vrhnika),

V času trajanja natečaja smo prejeli 45 zgodb iz celotne Slovenije. Žirija je imela nalogo izbrati 10 najboljših zgodb, nato pa izmed teh določiti prve tri.

3-člansko žirijo so sestavljali: Nataša Oblak Japelj (Cankarjeva knjižnica Vrhnika), mag. Gašper Hudolin (Mestna knjižnica Ljubljana) in Tomaž Miško (Mestna knjižnica Ljubljana).

Razglasitev nagrajencev s podelitvijo nagrad je bila izvedena 5. decembra 2024 na zaključni prireditvi v prostorih Slovanske knjižnice.

Prvo mesto: Albin Potisek (Hrastnik) »*Moja prva in edina ljubezen*«

Drugo mesto: Janez Kavar (Križe) »*Zaljubljen. V gasilsko kapo.*«

Tretje mesto: Darinka Kladnik (Ljubljana) »*Prva ljubezen*«

Ostali nagrajenci, uvrščeni med deseterico (od četrtega do desetega mesta):

- Jože Brenčič (Vrhnika): »*Brezskrben čas mladostne ljubezni*«
- Dušan Škodič (Medvode): »*Filane paprike*«
- Alojz Volavšek (Gorica pri Slivnici): »*Moje božje žival'ce*«
- Kristina Bajec (Ljubljana): »*Najini nebotičniki*«
- Elida Antonič (Grosuplje): »*Prva ljubezen*«
- Marko Nemeč Pečjak (Grosuplje): »*Dedek in babica*«
- Darinka Kozinc (Solkan): »*Prvi ples*«

Natečaj so podprli: Horacij, Kinodvor, Ladjica, Odlično, Slovensko mladinsko gledališče in Terme Snovik.

Promocija

AVDIO VSEBINE:

2024-01-18 Dnevnik pišem vsak dan od dneva poroke_ oddaja Storž.-Radioprvi.-RTVSLO

2024-05-09 Tudi težke stvari se mi danes zdijo lepe_ oddaja Storž.-Radioprvi.-RTVSLO

2024-05-23 Tudi noč je dandanes drugačna kot nekoč_ oddaja Storž_ Radioprvi.-RTVSLO

2024-06-14 Kaj pa vaša prva ljubezen_ oddaja Storž.-Radioprvi.-RTVSLO

2024-08-05 Letošnja tema natečaja je prva ljubezen - Radio94

VIDEO VSEBINE

2024-04-02 Aktivni seniorji: Ste dopolnili 60 let in radi pišete?_oddaja Dobro jutro.-RTVSLO

ČASOPISNE OBJAVE:

2024-01-18 S tomosom po trzinskih poljih (dnevnik.si)

2024-06-17 Natečaj: prva ljubezen – Generacijaplus (Delo)

2024-08-26 Natečaj za najboljšo zgodbo_Ljubljana (Dnevnik)

Na natečaj smo opozarjali tudi:

- na domači spletni strani in družbenih omrežjih MKL,
- na portalu Kamra,
- na spletnih straneh knjižnic regije,
- v občinskih glasilih sodelujočih knjižnic regije,
- s promocijskim gradivom v splošnih knjižnicah,
- osebno,
- na displejih LPP.

Priloga 6: Seznam gradiva za projekte digitalizacije za širše območje pomembnega domoznanskega gradiva

DIGITALIZACIJA TOVARNIŠKIH ČASOPISOV (I. prioriteta)

Naše delo : glasilo delovnega kolektiva "Kamnik" (1958–1968).

Naše delo : glasilo delavcev SOZD Slovenija avto. Ljubljana. (1975–1983, 1989).

Stik : glasilo delovne skupnosti Elma – tovarne gospodinjskih aparatov in elektromateriala. Ljubljana. (1967–1984).

Litostroj : glasilo delovnega kolektiva Titovih zavodov Litostroj. Ljubljana. (1964–1990).

Tednik Helios. Domžale. (1996–2009).

Naš napredek : glasilo trgovinsko gostinskega podjetja Napredek Domžale, SOZD Abc Pomurka. (1980–1992, 1997).

Dopolnitev občinskih glasil:

- **Domžalec**: nepolitičen list v proslavo trga Domžale (1925, 1929, 1934–1935, 1959, 1973). Občasno.
- **Domžalski vestnik**. (1954).

Skupno smo digitalizirali 6.677 strani gradiva formata A4 in A3. V primerjavi z letom 2023 smo digitalizirali štirikrat manj gradiva zaradi zmanjšanja finančnih sredstev, ki so na razpolago za digitalizacijo. Za uspešno nadaljevanje projektov digitalizacije v Osrednjeslovenskem območju bi potrebovali povečanje sredstev.

Priloga 7: Poročilo o 22. mednarodnem strokovnem posvetovanju in festivalu bibliobusov »Potujoča knjižnica kot knjižnični prostor«

22. mednarodno strokovno posvetovanje Sekcije za potujoče knjižnice z naslovom »Potujoča knjižnica kot knjižnični prostor« je bilo posvečeno obeležitvi 50. obletnice Potujoče knjižnice Mestne knjižnice Ljubljana. Mestna knjižnica Ljubljana ga je organizirala v sodelovanju z Zvezo bibliotekarskih društev Slovenije in Sekcijo za potujoče knjižnice. Potujoča knjižnica MKL ima za Mestno občino Ljubljana poseben pomen, saj izvaja knjižnično dejavnost na tistih segmentih, kjer ni organizirane knjižnične dejavnosti. Obiskuje kraje, ki so oddaljeni od stacionarnih knjižnic in tako zagotavlja dostop do knjižnega gradiva, knjig in kulture na splošno vsem, ki nimajo možnosti dostopa do splošnih knjižnic, ali pa je ta dostop omejen ali zelo otežen. Poleg podeželskih krajev obiskujemo tudi posebne skupine uporabnikov, ranljive skupine v centrih za posebne potrebe, kot so Center Janeza Levca, Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana, Rehabilitacijski inštitut Soča, domove starejših občanov, ženski zapor. Knjižnično dejavnost opravljamo v MOL in v občinah pogodbenih partnericah Mestne knjižnice Ljubljana. Potujoča knjižnica Ljubljana je ena od 13. potujočih knjižnic, ki delujejo v Sloveniji in se z njimi povezuje preko Sekcije za Potujoče knjižnice ([Potujoče knjižnice](#), [Sekcija za potujoče knjižnice](#)). Pri svojih uporabnikih spodbuja dvig bralne pismenosti, omogoča dostop do knjižnih in drugih informacijskih virov in je kulturna ustanova na kolesih, ki ima velik kulturni in družbeni pomen za lokalno skupnost.

Posvetovanje poteka bialno v različnih slovenskih krajih, tokrat je potekalo v Ljubljani. Tema je bila posvečena posebnostim knjižničnega prostora v za ta namen predelanih vozilih, kot so avtobus, kamion, kombi. Na strokovnem posvetovanju smo predstavili različne tehnične izvedbe in možnosti predelave teh specialnih vozil ter posebnosti našega dela v knjižničnem prostoru. Strokovno posvetovanje je bilo odlična priložnost za razpravo, izmenjavo znanj in izkušenj med udeleženci iz mednarodne skupnosti potujočih knjižnic. Potujoča knjižnica Ljubljana je v letu 2023 pridobila že 5. vozilo po vrsti in v svojih 50. letih delovanja s svojo mrežo 47. postajališč ohranja svoje poslanstvo in je dodana vrednost stacionarnim knjižnicam. S tem, ko po vnaprej določenem letnem urniku prispe v kraj, ki je oddaljen od krajevne knjižnice, pridobiva nove člane, ki sicer v knjižnico zaradi različnih vzrokov ne zahajajo. Mrežo postajališč razvija v skladu s potrebami uporabnikov vsakega območja, s svojimi storitvami je prilagojena bralcem in njihovi uporabi knjižničnega prostora, vsak kraj pa obiskuje 1x tedensko, 2x mesečno, 3x mesečno ali 1x mesečno po letnem urniku obiskov in pri tem upošteva [Strokovna priporočila in standarde za splošne knjižnice](#).

Dogodek smo pričeli s Festivalom bibliobusov, kjer se je zainteresirani strokovni in širši splošni javnosti na Vegovi ulici in Kongresnem trgu predstavilo 18 bibliobusov iz Slovenije, Hrvaške in Madžarske. Z dogodkom smo obeležili tudi 50. obletnico Ljubljanskega bibliobusa. Program smo otvorili z glasbeno točko Godbe vodice ter slavnostnimi nagovori dr. Aste Vrečko, ministrice za kulturo, Dejana Crneka, podžupana MOL, Damjane Vovk, predsednice Zveze bibliotekarskih društev Slovenije, Tjaše Mrgole – Jukić, članice IO Sekcije za potujoče knjižnice pri ZBDS, dr. Teje Zorko, direktorice Mestne knjižnice Ljubljana. V nadaljevanju smo k besedi povabili tudi prvo vodjo potujoče knjižnice Ljubljana Niko Pugelj, ki je predstavila svoje doživljanje začetkov potujočega knjižničarstva. Podelili smo ji posebno zahvalo za opravljeno delo. Na oder smo povabili tudi vse voznike bibliobusov ter se jim posebej zahvalili za varno vožnjo in za ves trud pri opravljanju dela tako knjižničarja kot voznika bibliobusa. Posebno priznanje smo podelili Vinku Slovencu, ki se je upokojil v času od zadnjega srečanja sekcije. Sledila je predstavitev novo izdane knjige o potujočih knjižnicah Potujoči utrinki, ki je za bibliotekarsko stroko izjemnega pomena, saj kot prva obravnava delo potujočih knjižničarjev. O knjigi sta se pogovarjali avtorica Ksenija Trs iz Potujoče knjižnice Maribor in Milena Pivec iz Založbe Pivec.

Po zaključenem festivalskem delu dogodka smo po odmoru za kosilo nadaljevali v dvorani Knjižnice Otona Župančiča, kjer se je pričel prvi del dvodnevne mednarodnega strokovnega posvetovanja, tokrat že 22. po vrsti. Posvetovanje je izjemoma zaradi velikega odziva strokovne javnosti potekalo dva dni, predavatelji iz Slovenije, Velike Britanije, Madžarske, Portugalske, Švedske, Hrvaške, Srbije, Nizozemske, Španije, Severne Makedonije, Litve in Bolgarije pa so predstavili zanimive projekte za svoje uporabnike, ki jih izvajajo tako v svojem knjižničnem prostoru kot tudi izven njega, na primer v specialnih zavodih in ustanovah. Predstavili so tudi razvoj in organiziranost mreže svojih postajališč, različne načine dela potujočih knjižničarjev, ki se razlikujejo od dela knjižničarjev v stacionarni knjižnici, predstavili so pretekle festivale potujočih knjižnic v tujini ter kako je bilo na prvem slovenskem srečanju bibliobusov pred 30. leti.

Na okrogli mizi so bile predstavljene različne tehnične rešitve predelave teh specialnih vozil za potrebe izvajanja knjižničnih storitev. Izpostavljena je bila tema o načinih pridobivanja sredstev ter postopek priprave vse dokumentacije, ki je potrebna za uspešno izvedbo zamenjave dotrajanega vozila z novim, modernejšim.

S strokovnim posvetovanjem smo opozorili tudi na okrogle obletnice Koprškega, Ljubljanskega in Mariborskega bibliobusa, ki svoje poslanstvo opravljajo že 50 let ([Potujoča knjižnica 1974](#), [Prvih 50 let bibliobusa](#)).

Potujoča knjižnica kot knjižnični prostor je v slovenskem in mednarodnem prostoru pomembna tema za splošne knjižnice. Vlogo, pomen potujočih knjižnic, ki dopolnjujejo in podpirajo delovanje splošnih knjižnic, pa smo predstavili širši strokovni javnosti. S tematskim mednarodnim posvetovanjem smo pridobili idealno priložnost, da je Mestna knjižnica Ljubljana odprla to tematiko na nivoju Ljubljane, celotne mreže slovenskih splošnih knjižnic in v mednarodnem prostoru.

Vsi povzetki strokovnih prispevkov, ki so bili predstavljeni med 16. in 17. majem 2024 v Mestni knjižnici Ljubljana in jih je bilo kar 25, so dostopni preko [spletne strani dogodka](#) na ZBDS.

Neja Drevenšek, vodja Potujoče knjižnice